

GODIŠNJE IZVJEŠĆE MINISTARSTVA KULTURE 2018.

Sadržaj

UVOD	1
1. FINANCIRANJE	2
1.1. PRORAČUN.....	2
<i>Proračun Ministarstva kulture u razdoblju 2016. – 2018.</i>	2
<i>Programski udjeli u proračunskom razdjelu Ministarstva kulture 2018.</i>	2
<i>Rashodi po izvorima financiranja</i>	3
1.2. FINANCIRANJE PROGRAMSKIH DJELATNOSTI	3
<i>Financiranje po kulturnim područjima</i>	3
<i>Udio odobrenih pojedinih programa potpore po kulturnom području</i>	4
<i>Udio odobrenih sredstava po kulturnom području</i>	4
1.3. NOVI MODEL PROGRAMSKOG FINANCIRANJA USTANOVA U NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA KULTURE	4
1.4. EUROPSKI SOCIJALNI FOND – OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI 2014. – 2020.“	5
<i>Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.</i>	5
<i>Umjetnost i kultura za mlade</i>	5
<i>Umjetnost i kultura 54+</i>	5
<i>Kultura u centru – potpora razvoju javno-civilnog partnerstva u kulturi, faza I.</i>	6
1.5. EUROPSKI FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ I KOHEZIJSKI FOND – OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA 2014. – 2020.“	6
<i>Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.</i>	6
<i>Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine</i>	6
2. UMJETNIČKO STVARALAŠTVO I KULTURNE I KREATIVNE INDUSTRIJE	7
<i>Financiranje umjetničkog stvaralaštva i kulturnih i kreativnih industrija</i>	7
2.1. UNAPRIJEĐIVANJE UVJETA ZA UMJETNIČKO STVARALAŠTVO	7
<i>Pokrenut novi Javni poziv za poticanje stvaralaštva vizualnih umjetnika</i>	7
<i>Porezna studija o položaju kulturnih djelatnosti i djelatnika u kulturi</i>	8
<i>Sniženi PDV za umjetnike, e-publikacije i e-knjige</i>	8
<i>Pravo naknade autora za javnu posudbu</i>	8
<i>Uveden novi model odlučivanja o stimulacijama i potporama autorima na području književnoga stvaralaštva</i>	9
2.2. ULAGANJE U STVARALAŠTVO	9
<i>Poticanje poduzetništva u kulturnim i kreativnim industrijama</i>	9
<i>Kreativna Europa</i>	9
<i>Desk Kreativne Europe - Ured MEDIA</i>	10
<i>Pripremljen novi model potpore izdavanju knjiga</i>	10
<i>Monografije iz područja kulture i umjetnosti kao nova programska djelatnost</i>	10
2.3. RAZVOJ PUBLIKE I SUDJELOVANJA U KULTURI	11
<i>Ruksak (pun) kulture</i>	11
<i>Pokrenut program potpore Razvoju publike u kulturi</i>	11
<i>Održana prva Međunarodna konferencija o kulturnom i umjetničkom obrazovanju</i>	11
<i>Započela provedba Nacionalne strategije poticanja čitanja</i>	11
3. SUSTAV ARHIVA, KNJIŽNICA I MUZEJA	12
<i>Financiranje arhiva, knjižnica i muzeja</i>	12
<i>Usvojeni novi zakoni o arhivima, muzejima i knjižnicama</i>	12
<i>Usvojen Nacionalni plan digitalizacije kulturne baštine</i>	13
<i>Započeta provedba Projekta E-kultura – Digitalizacija kulturne baštine i analiza trenutnog stanja digitalizacije kulturne baštine</i>	13
4. KULTURNA BAŠTINA	14
<i>Financiranje kulturne baštine</i>	14
<i>Izmjene i dopune Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara</i>	14
<i>U Hrvatskoj obilježena Europska godina kulturne baštine 2018. i Dani europske baštine</i>	15
<i>Upis novih lokaliteta na UNESCO-ov Popis svjetske baštine</i>	15
<i>Projekt izrade novog informacijskog sustava kulturne baštine (ISKB)</i>	15
<i>Povrat umjetnina iz Republike Srbije u Republiku Hrvatsku</i>	15
<i>Unaprjeđenje rada konzervatorske službe</i>	16

5. AUDIOVIZUALNE DJELATNOSTI I MEDIJI.....	16
<i>Usvojen novi Zakon o audiovizualnim djelatnostima</i>	<i>17</i>
<i>Usvojen Zakon o potvrđivanju revidirane Konvencije Vijeća Europe o kinematografskoj koprodukciji</i>	<i>17</i>
<i>Priprema smjernica medijske politike i revizija medijskoga zakonodavstva</i>	<i>17</i>
<i>Digitalno opremanje kinodvorana</i>	<i>17</i>
6. STRATEŠKI PROJEKTI I KULTURNA INFRASTRUKTURA	18
<i>Financiranje investicijskih projekata</i>	<i>18</i>
6.1. NAJVEĆI I NAJVAŽNIJI DUGOROČNI INVESTICIJSKI PROJEKTI.....	18
<i>Arheološki park Vučedol.....</i>	<i>18</i>
<i>Obnova palače Moise na otoku Cresu</i>	<i>18</i>
<i>Arheološki muzej Istre</i>	<i>19</i>
<i>Otvorena nova zgrada Državnoga arhiva u Dubrovniku</i>	<i>19</i>
<i>Gradska knjižnica u Požegi</i>	<i>19</i>
6.2. ZAVRŠENI INVESTICIJSKI PROJEKTI U 2018. GODINI	19
<i>Stalni postav „Muzej Vukovara u progonstvu“</i>	<i>19</i>
<i>Novi prostor Državnoga arhiva u Vukovaru</i>	<i>19</i>
<i>Stalna izložba crkvene umjetnosti u Pagu</i>	<i>19</i>
<i>Interpretacijski centar baštine Banovine u Petrinji</i>	<i>20</i>
<i>Osnivanje i obnova knjižnica</i>	<i>20</i>
<i>Obnova Velike koncertne dvorane Hrvatskoga narodnog kazališta u Varaždinu</i>	<i>20</i>
<i>Obnova Biskupske palače u Dubrovniku.....</i>	<i>20</i>
<i>Kolaudacija obnovljenih orgulja u crkvi sv. Katarine Aleksandrijske u Zagrebu.....</i>	<i>20</i>
7. MEĐUNARODNA KULTURNA SURADNJA I EU POSLOVI	21
<i>Financiranje međunarodne kulturne suradnje</i>	<i>21</i>
<i>Programi predstavljanja Republike Hrvatske u inozemstvu</i>	<i>21</i>
<i>Potpisani međunarodni ugovori i programi suradnje</i>	<i>22</i>
<i>Događanja i kulturni program tijekom predsjedanja Republike Hrvatske Odborom ministara Vijeća Europe</i>	<i>22</i>
<i>UNESCO: Znanstveno-stručni skup „Bokeljska mornarica i kolo svetoga Tripuna kao tradicija bokeljskih Hrvata“</i>	<i>22</i>

Uvod

Ovogodišnji pregled aktivnosti Ministarstva kulture uključuje teme i područja u kojima su u proteklih godinu dana provedene važnije reforme. Sukladno Programu Vlade Republike Hrvatske od početka mandata Ministarstvo kulture stavlja naglasak na kontinuirano povećanje proračuna, bolje i transparentnije upravljanje proračunskim sredstvima, bolje povlačenje sredstava EU fondova, reformu institucionalnog i zakonodavnog okvira, kao i izradu strateških dokumenata i pripremu projekata za financiranje kulture u sljedećoj financijskoj perspektivi EU.

Uz veliki angažman stručnih službi Ministarstva i kulturnih vijeća rezultati financiranja objavljuju se u prosincu za sljedeću godinu, što je veliki iskorak u odnosu na prethodna razdoblja. Godišnje izvješće donosi osnovne informacije o financiranju u 2018. godini, a poseban naglasak stavljen je na opis novih programa pokrenutih 2018. godine ili postojećih programa koji su doživjeli promjene kriterija ili načina ugovaranja. U nastavku Godišnjaka je i pregled najvažnijih institucionalnih reformi koje uključuju unaprjeđenje rada konzervatorske službe, novi sustav financiranja ustanova, razvoj novih modela potpora, unaprjeđenje ili reforme postojećih programa. Objavljen je i revidirani Strateški plan Ministarstva kulture za razdoblje od 2018. do 2020. godine.

Na polovini mandata zaokružena je reforma zakonodavstva u području kulturne baštine (novi zakoni o arhivima, knjižnicama i muzejima, izmjene i dopune Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara). Usvojen je novi Zakon o audiovizualnim djelatnostima. Za 2019. godinu najavljeni su novi Zakon o umjetnicima i obavljanju umjetničke djelatnosti, novi Zakon o financiranju kulture i kulturnim vijećima, izmjene i dopune Zakona o kazalištima kao i pokretanje revizije medijskog zakonodavstva. Zakoni o HINA-i i elektroničkim medijima predviđeni su za usvajanje u 2019. godini, a Zakon o medijima i HRT-u u 2020. godini.

U 2019. godini Ministarstvo kulture pokreće projekt izrade Nacionalnog izvještaja o kulturi kao prve faze izrade Strategije razvoja kulture. U prvom kvartalu započet će rasprava o Smjernicama medijske politike. Nakon što je ubrzano raspisivanje natječaja i ugovaranje projekata financiranih sredstvima Europskog socijalnog fonda (Umjetnost i kultura za mlade, Kultura 54+ i Kultura u centru), u 2019. godini raspisat će se natječaj za financiranje neprofitnih medija, natječaj za financiranje provedbe Strategije poticanja čitanja i ponovljeni natječaj Umjetnost i kultura za mlade.

Ministarstvo aktivno podupire Grad Rijeku u pripremama za Europsku prijestolnicu kulture. Intenziviraju se pripreme za predsjedanje Hrvatske Vijećem EU što uključuje pripreme za predsjedanje radnim skupinama (kultura i audiovizualno područje i mediji), ali i pripremu kulturnog programa koji će se odvijati u Hrvatskoj i u državama članicama EU. Tijekom 2018. godine predstavnici Ministarstva kulture sudjelovali su u radu različitih tijela Europske unije, uključujući sastanke Vijeća, ali i radne tematske skupine u okviru provedbe Plana rada za kulturu i otvorene metode koordinacije između država članica. U listopadu 2018. godine usvojena je revizija Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama, donesen je novi Plan rada za kulturu, a predstavnici Ministarstva bili su posebno angažirani u pregovorima o Direktivi o autorskim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu.

ministrica

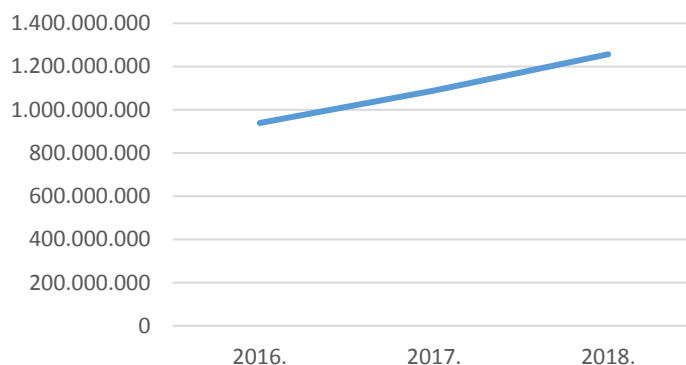
dr. sc. Nina Obuljen Koržinek

1. Financiranje

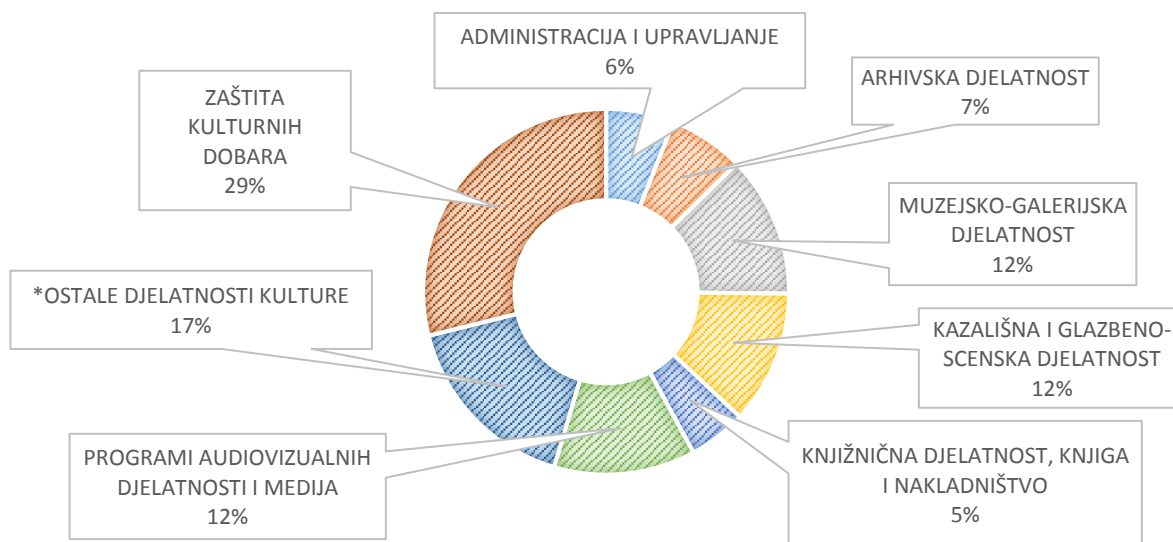
1.1. Proračun

Nakon rebalansa državnoga proračuna u 2018. godini, proračun Ministarstva kulture iznosio je 1.256 milijuna kuna, što predstavlja povećanje u iznosu od 15,4 % u odnosu na 2017. godinu. Većina proračunskih aktivnosti bilježi rast u 2018. godini. U razdoblju od 2016. do 2018. proračun Ministarstva kulture porastao je za 285 milijuna kuna.

Proračun Ministarstva kulture u razdoblju 2016. – 2018.

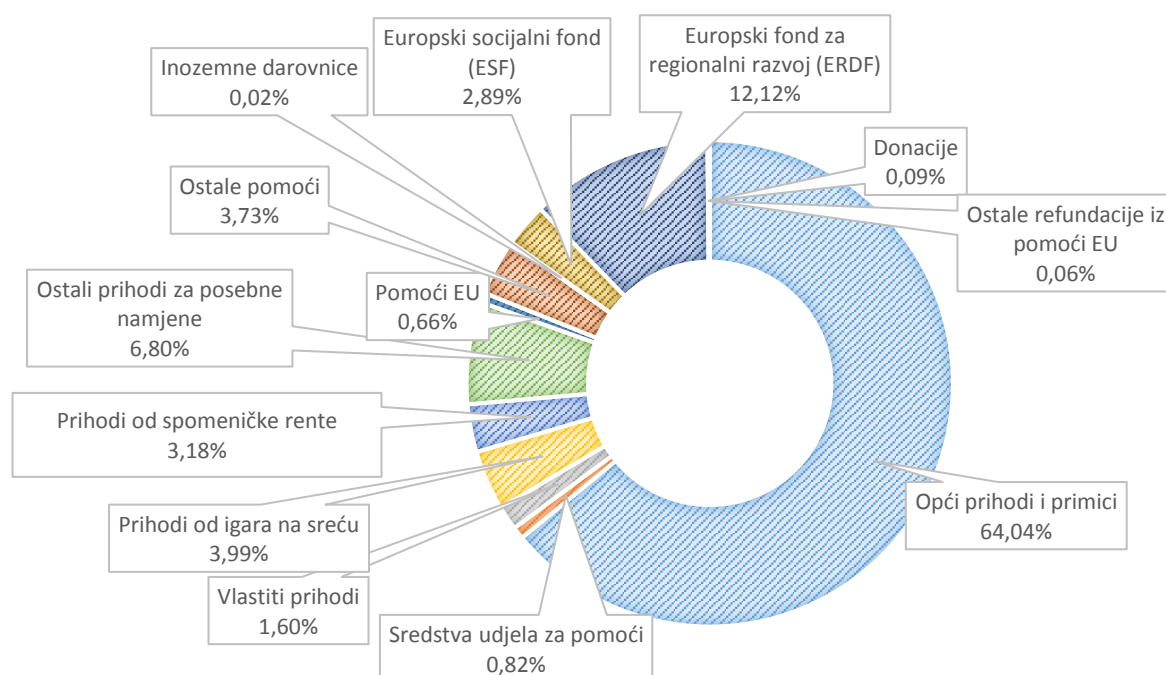

Programski udjeli u proračunskom razdjelu Ministarstva kulture 2018.

*Ostale djelatnosti kulture obuhvaćaju: *Financiranje redovne djelatnosti udruga u kulturi (5,9 %), Nagrade za postignuća u kulturi (0,8 %), Zdravstveno i mirovinsko osiguranje umjetnika (16,6 %), Inovativne umjetničke i kulturne prakse (3,9 %), Međunarodnu kulturnu suradnju (6,1 %), Darovni ugovor (obveza Republike Hrvatske temeljem darovnog ugovora prema gospođi Wiltrud Mersmann Topić – 0,4 %), Aktivnosti Deska Kreativne Europe (0,8 %), Zakladu Kultura nova (5,4 %), Umjetnost i kulturu za mlade (0,5 %), Europsku prijestolnicu kulture 2020. (11 %), Poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama (3,8 %), UNESCO članarinu i Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO (1,2 %), Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali (20,7 %), Izgradnju, održavanje i opremanje ustanova kulture (22,7 %) te Nacionalni program digitalizacije (0,3 %).*

Rashodi po izvorima financiranja

1.2. Financiranje programskih djelatnosti

Financiranje po kulturnim područjima

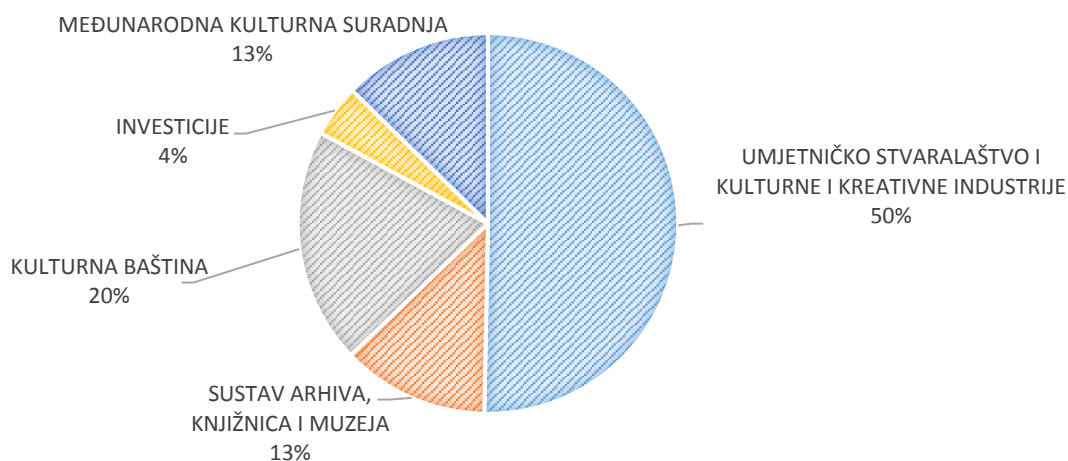
KULTURNO PODRUČJE*	PRIJAVLJENI PROGRAMI	TRAŽENA SREDSTVA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Umjetničko stvaralaštvo i kulturne i kreativne industrije	9.305	403.354.300	3.466	105.556.347
Sustav arhiva, knjižnica i muzeja	1.662	82.246.345	862	30.374.230
Kulturna baština	2.286	547.002.973	1.383	128.339.146
Investicije	782	357.616.784	306	87.979.222
Međunarodna kulturna suradnja	1.277	35.574.737	872	11.725.879
UKUPNO	15.312	1.425.795.140	6.889	363.974.824

*Kulturna područja obuhvaćaju sljedeće programske djelatnosti:

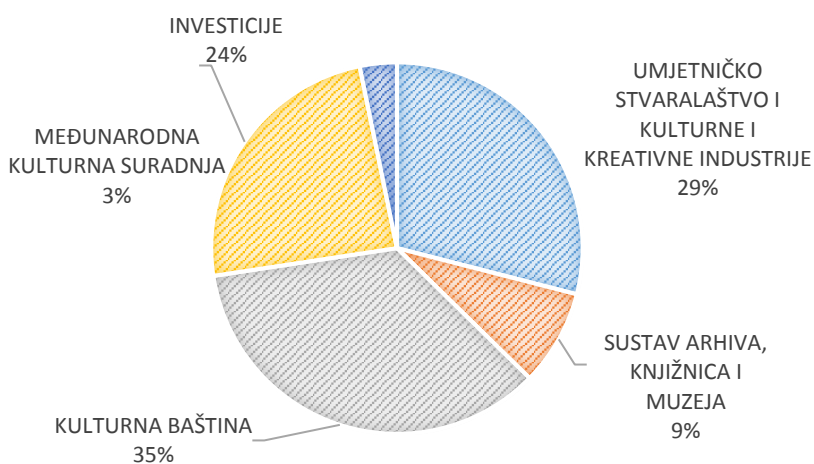
- SUSTAV ARHIVA, KNJIŽNICA I MUZEJA: Arhivska djelatnost, Digitalizacija arhivske, knjižnične i muzejske građe, Knjižnična djelatnost, Knjižnična djelatnost – Akcije i manifestacije, Knjižnična djelatnost – Razvojni programi i projekti, Muzejsko-galerijska djelatnost
- KULTURNA BAŠTINA: Nepokretna kulturna dobra, Pokretna kulturna dobra, Zaštita i očuvanje nematerijalnih kulturnih dobara, Arheološka baština, Zaštita i očuvanje orgulja, Pokretna etnografska kulturna dobra
- INVESTICIJE: Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture
- MEĐUNARODNA KULTURNA SURADNJA: Međunarodna kulturna suradnja, Programi Kreativna Europa
- UMJETNIČKO STVARALAŠTVO I KULTURNE I KREATIVNE INDUSTRIJE: Glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti, Kulturno-umjetnički amaterizam, Dramska umjetnost – profesionalna kazališta, Dramska umjetnost – suvremeni ples i pokret, Dramska umjetnost – kazališni amaterizam, Vizualne umjetnosti, Potpora knjizi – strana, Otkup knjiga, Časopisi, Književno stvaralaštvo, Književni programi knjižara, Književne manifestacije, Potpora knjizi strana, Redovna djelatnost strukovnih udruga, Poduzetništvo u kulturi i kreativnim industrijama, Inovativne umjetničke i kulturne prakse, Razvoj publike u kulturi, Ruksak (pun) kulture

Popisi odobrenih programa dostupni na [mrežnoj stranici Ministarstva kulture](#)

Udio odobrenih pojedinih programa potpore po kulturnom području

Udio odobrenih sredstava po kulturnom području

1.3. Novi model programskog financiranja ustanova u nadležnosti Ministarstva kulture

Programi 48 ustanova kojima je osnivač Ministarstvo kulture financiraju se po novome modelu koji je uveden 2018. godine. Umjesto prijave svakog pojedinog programa na Poziv za predlaganje javnih potreba u kulturi poput ostalih prijavitelja, programi ustanova planiraju se i ugovaraju zajedno s ostalim troškovima (materijalni izdatci i plaće), čime je osiguran bolji uvid u izdatke i upravljanje sredstvima ustanova, kao i smanjenje administrativnih poslova.

Primjerice, na Poziv za financiranje javnih potreba u kulturi za 2019. godinu zaprimljeno je oko 8.000 pojedinačnih zahtjeva, za razliku od prethodne godine u kojoj još nije bio uspostavljen novi model ugovaranja za ustanove u nadležnosti Ministarstva. Tada je na isti Poziv bilo upućeno čak 11.000 pojedinačnih zahtjeva. Korisnicima sredstava sada je omogućeno lakše financijsko planiranje za sljedeću godinu te kvalitetnije upravljanje sredstvima.

1.4. Europski socijalni fond – Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“

Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

Ministarstvo kulture omogućilo je korištenje sredstava Europskog socijalnog fonda kroz Poziv na dostavu projektnih prijedloga objavljenih u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“, Prioritetne osi 2 „Socijalno uključivanje“, specifičnog cilja 9.i.1 „Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina i borba protiv svih oblika diskriminacije“. Time je po prvi put pružena potpora projektima čiji je cilj povećanje socijalne uključenosti kroz unaprjeđenje pristupa kulturi i umjetnosti. Vrednujući ulogu kulture u izgradnji uključivoga društva i jačanju socijalne kohezije, kao i važnost kulturne participacije za osobni razvoj i poboljšanje ukupne kvalitete života, Ministarstvo kulture podržalo je projekte koji doprinose aktivnom sudjelovanju ranjivih skupina u kulturnim i umjetničkim aktivnostima i sadržajima te jačanju kapaciteta stručnjaka u kulturi i umjetnosti. Ciljanim podupiranjem aktivnosti osoba mlađih od 25 i starijih od 54 godine, kao i kontinuitetom potpore sustavno se djelovalo na stvaranje pretpostavki za njihovo ravnopravno sudjelovanje u kulturnom i društvenom životu zajednice. Projektima su obuhvaćena sva kulturna i umjetnička područja, a u njih je uključeno nekoliko tisuća sudionika diljem Republike Hrvatske. Među njima je značajan broj osoba s invaliditetom, nezaposlenih osoba, pripadnika nacionalnih manjina i korisnika socijalne skrbi.

Ministarstvo kulture prvi je put u okviru Prioritetne osi 4 „Dobro upravljanje“, specifičnog cilja 11.ii.1 „Razvijanje kapaciteta organizacija civilnog društva, osobito NVO i socijalnih partnera te jačanje civilnog i socijalnog dijaloga radi boljeg upravljanja“ podržalo projekte koji razvijaju modele sudioničkog upravljanja temeljenog na civilno-javnom partnerstvu. Time je doprinijelo otvorenijem, uspješnijem, koherentnijem i participativnijem upravljanju u kulturi na cjelokupnom području Republike Hrvatske.

Istodobno, zahvaljujući visini ugovorenih sredstava u iznosu od 88 milijuna kuna (od kojih je u 2018. godini ugovoreno 85 milijuna), stvoreni su preduvjeti za poboljšanje uvjeta rada i jačanje kapaciteta u sektoru kulture. Potrebe uočene u kulturnom sektoru, kao i interes prijavitelja za realizaciju navedenih aktivnosti potvrdio je broj prijavljenih projekata, višestruko premašujući raspoloživa sredstva.

Umjetnost i kultura za mlade

Ukupan iznos: 18.000.000,00 kn – 85 % iznosa osigurano je iz sredstava Europskog socijalnog fonda, a obvezni udjel nacionalnoga sufinanciranja od 15 % osigurava Ministarstvo kulture

Opći cilj Poziva: Bolja socijalna uključenost mladih u Republici Hrvatskoj kroz veće sudjelovanje u kulturnim i umjetničkim aktivnostima i sadržajima, posebno kod onih u nepovoljnom položaju

Prihvatljive aktivnosti: Priprema i provedba participativnih umjetničkih i kulturnih aktivnosti za mlade u srednjim školama; priprema i provedba participativnih umjetničkih i kulturnih aktivnosti za mlade u nepovoljnom položaju; priprema i provedba kulturnih i umjetničkih programa

Prihvatljivi prijavitelji: Organizacije civilnoga društva u području kulture i umjetnosti; ustanove u kulturi; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

U okviru Poziva ugovoreno je 29 projekata ukupne vrijednosti 17.968.221,23 kn.

Umjetnost i kultura 54+

Ukupan iznos: 20.000.000,00 kn – 85 % iznosa osigurano je iz sredstava Europskog socijalnog fonda, a obvezni udjel nacionalnog sufinanciranja od 15 % osigurava Ministarstvo kulture

Opći cilj Poziva: Socijalno uključivanje i unaprjeđenje kvalitete života osoba starijih od 54 godine kroz poboljšanje pristupa kulturnim i umjetničkim aktivnostima

Prihvatljive aktivnosti: Priprema i provedba participativnih umjetničkih i kulturnih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje osoba starijih od 54 godine; stručno usavršavanje umjetnika i kulturnih djelatnika u području kulturne i umjetničke edukacije i medijacije usmjerene na osobe starije od 54 godine

Prihvatljivi prijavitelji: Organizacije civilnoga društva u području kulture i umjetnosti; ustanove u kulturi; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

U okviru Poziva ugovoreno je 40 projekata ukupne vrijednosti 19.694.067,19 kn.

Kultura u centru – potpora razvoju javno-civilnog partnerstva u kulturi, faza I.

Ukupan iznos: 50.000.000,00 kn – 85 % iznosa osigurano je iz sredstava Europskoga socijalnog fonda, a obvezni udjel nacionalnog sufinanciranja od 15 % osigurava Ministarstvo kulture

Opći cilj Poziva: Razvoj dobrog upravljanja u kulturi jačanjem suradnje organizacija civilnoga društva i javnoga sektora

Prihvatljive aktivnosti: Jačanje kapaciteta ciljanih skupina uključenih u proces sudioničkog upravljanja u kulturi i podizanje javne svijesti o dobrom upravljanju u kulturi; razvoj i/ili uspostava sudioničkih modela upravljanja u kulturi; priprema i provedba kulturnih i umjetničkih programa; razvoj suradnje i umrežavanje u području sudioničkog upravljanja u kulturi

Prihvatljivi prijavitelji: Organizacije civilnoga društva (umjetnička organizacija, udruga/savez udruga u kulturi i umjetnosti); jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, ustanove u kulturi

U okviru Poziva ugovorena su 34 projekta ukupne vrijednosti 49.998.314,86 kn.

1.5. Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond – Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.“

Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.“ definira kulturnu baštinu kao jedno od područja od posebnoga značenja za društveno-gospodarski razvoj u Republici Hrvatskoj. Ulaganja u kulturnu baštinu i srodne sektore planira se kao doprinos rastu bruto nacionalnog dohotka, ali i porastu broja zaposlenih. Takvo sinergijsko ulaganje postići će se kroz Integrirani razvojni program temeljen na obnovi kulturne baštine.

Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine

U okviru specifičnoga cilja 6.c.1. „Povećanje zaposlenosti i turističkih izdataka kroz bolje upravljanje kulturnom baštinom“ proveden je Poziv na dostavu projektnih prijedloga pod nazivom „Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine“ za koji je nadležno Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Posredničko tijelo razine 1, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije kao Posredničko tijelo razine 2 i Ministarstvo kulture, kao sektorski nadležno tijelo koje je sudjelovalo u pripremi Poziva te osigurava sredstva u proračunu i obavlja isplate korisnicima.

Opći je cilj Poziva doprinos održivom društveno-gospodarskom razvoju na lokalnoj/regionalnoj razini dok je specifični cilj Poziva pružanje potpora Integriranim razvojnim programima temeljenima na obnovi kulturne baštine, koji integracijom različitih elemenata osiguravaju obnovu i unaprjeđenje upravljanja kulturnom baštinom s ciljem doprinosa održivom razvoju na lokalnoj i regionalnoj razini. Kroz Poziv se bespovratnim sredstvima financiraju projekti podijeljeni u dvije grupe aktivnosti:

Grupa aktivnosti A – Priprema dokumentacije za provedbu Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine;

Grupa aktivnosti B – Provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine.

U okviru Poziva odobreno je 45 projekata iz grupe aktivnosti A (priprema studijske i projektne dokumentacije) i 19 projekata iz grupe aktivnosti B (zaštita, obnova i revitalizacija kulturne baštine s uključenom nabavom opreme). Ukupna vrijednost ugovorenih projekata iznosi 1.015.037.004,62 kn. U grupi aktivnosti A dodijeljen je iznos od 116.255.096,08 kn bespovratnih sredstava, a u grupi aktivnosti B 664.409.959,62 kn.

Tijekom 2018. godine svi ugovoreni projekti bili su u provedbi. Razdoblje provedbe: od početka obavljanja aktivnosti projekta, najranije od 1. siječnja 2014. (za obje grupe aktivnosti) do završetka obavljanja tih aktivnosti, najkasnije do 31. prosinca 2019. godine za grupu aktivnosti A, odnosno do 30. lipnja 2023. godine za grupu aktivnosti B.

2. Umjetničko stvaralaštvo i kulturne i kreativne industrije

Kroz Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske Ministarstvo kulture redovito financira djelatnosti u kulturi, aktivnosti, manifestacije i projekte od interesa za Republiku Hrvatsku. Od interesa se smatraju programi i projekti koji hrvatsku kulturu stavljaju u europski kontekst, promiču međukulturni dijalog, razvoj civilnoga društva, koji su stručno utemeljeni, visoke razine kvalitete, ekonomični, profilirani u odnosu na osnovnu djelatnost organizatora te oni koji se odvijaju kontinuirano.

Ministarstvo kulture kontinuirano podupire programe hrvatske dramske, glazbene i plesne scene osiguravajući im na taj način stabilnost, razvoj i podršku. Stabilnost umjetničkih institucija i organizacija ključna je karika u strategiji provedbe disperzivnosti i dostupnosti kulturnih sadržaja na području cijele Republike Hrvatske. Stabilnom pak potporom nacionalnim festivalima (Dubrovačke ljetne igre, Splitsko ljeto, Međunarodni dječji festival Šibenik – Hrvatska, Pulski film festival, Varaždinske baroke večeri, Osorske glazbene večeri i Međunarodna smotra folklor Zagreb) kao i nacionalnim kazalištima (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek i Varaždin) nastavlja se podupirati njihova stalna aktivnost, međunarodna suradnja, otvaranje koprodukcijskih projekata i razvoj novih umjetničkih poetika.

U okviru Programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske raspisuju se i posebni javni pozivi kako bi se osigurala briga za što širi krug kulturnih potreba. Stoga je Ministarstvo kulture u 2018. godini pokrenulo i dodatne aktivnosti s ciljem daljnjega razvoja kulturnog stvaralaštva.

Financiranje umjetničkog stvaralaštva i kulturnih i kreativnih industrija

UMJETNIČKO STVARALAŠTVO I KULTURNE I KREATIVNE INDUSTRIJE	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Audiovizualne djelatnosti (Pulski filmski festival)	1	1.800.000
Časopisi	66	3.782.000
Dramska i plesna te izvedbene umjetnosti (s HNK u Zagrebu)	410	29.679.379
Glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti	340	10.181.500
Inovativne umjetničke i kulturne prakse	257	6.167.000
Književne manifestacije	116	3.455.900
Književni programi knjižara	22	398.350
Književno stvaralaštvo	74	2.016.000
Kulturno-umjetnički amaterizam	450	6.182.500
Otkup knjiga	708	13.824.323
Poduzetništvo u kulturi i kreativnim industrijama	119	8.000.000
Potpota knjizi	365	4.513.500
Potpota knjizi strana	47	726.750
Razvoj publike u kulturi	27	1.000.000
Redovna djelatnost udruga	36	6.870.000
Ruksak (pun) kulture	67	905.145
Vizualne umjetnosti	361	6.054.000
UKUPNO	3.466	105.556.347

2.1. Unaprjeđivanje uvjeta za umjetničko stvaralaštvo

Pokrenut novi Javni poziv za poticanje stvaralaštva vizualnih umjetnika

Nakon provedene javne rasprave Ministarstvo kulture objavilo je u lipnju novi pilot-projekt – Javni poziv za poticanje stvaralaštva vizualnih umjetnika u 2018. godini.

Cilj pilot-projekta jest pružanje potpore vizualnim umjetnicima u daljnjem profesionalnom razvoju umjetničke prakse i poticanju procesa individualnog kreativnog razvoja kako bi se dodatno ojačali kvaliteta i vitalnost suvremenoga vizualnog stvaralaštva, što je ranijih godina uočeno kao trajna potreba. Poticaj pokretanju Javnoga poziva bio je nepovoljan položaj vizualnih umjetnika čiji je rad u okruženju maloga i nedovoljno razvijenoga tržišta slabije honoriran. Vrednovala se kvaliteta prethodnog umjetničkog rada u odnosu na suvremenu umjetničku produkciju i kvaliteta predloženog istraživanja u odnosu na budući umjetnički razvoj, s posebnim naglaskom na prijedloge programa samostalnih umjetnika.

Na Javni poziv prijavilo se 147 umjetnika u dvije natječajne kategorije. Ukupna potraživanja iznosila su 4.560.280,91 kn. Odobren je 41 projekt za koji je osigurano 1.015.000,00 kn.

Porezna studija o položaju kulturnih djelatnosti i djelatnika u kulturi

U cilju pripreme prijedloga novoga Zakona o umjetnicima i umjetničkim djelatnostima te pripreme porezne reforme Ministarstvo kulture analizira različita pitanja i aspekte djelovanja fizičkih i pravnih osoba uključenih u resor kulture. Ministarstvo kulture je angažiralo Institut za javne financije koji je proveo istraživački projekt na temu položaja kulturnih djelatnosti i djelatnika u kulturi u poreznom sustavu Republike Hrvatske kako bi se identificirala ključna pitanja koja treba razmotriti u budućim revizijama poreznih propisa i propisa u području kulture. Cilj istraživanja bila je analiza poreznoga položaja fizičkih i pravnih osoba u sustavu kulture i pregled propisa koji se odnose na položaj umjetnika i umjetničkih djelatnosti. Studija je javno dostupna na [mrežnoj poveznici](#).

Snižen PDV za umjetnike, e-publikacije i e-knjige

U okviru Vladine porezne reforme, počevši od 2019. godine primjenjuje se niža stopa PDV-a od 13 % na isporuku usluga ili autorski honorar pisca, skladatelja i umjetnika izvođača (Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dodanu vrijednost, NN 106/2018).

Izmjena toga Zakona učinjena je po uzoru na odredbu europske Direktive o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost prema čijemu je članku 98. moguće primijeniti sniženu stopu PDV-a na isporuku usluga ili autorski honorar pisaca, skladatelja i umjetnika izvođača. Kako treba jasno odrediti koji su pisci, skladatelji i umjetnici izvođači obuhvaćeni tom mjerom, u odredbi Zakona navodi se da se ona odnosi na one koji su članovi odgovarajućih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava. Takve organizacije dužne su prema posebnim propisima primiti u članstvo svakoga tko ostvaruje djelatnost skladanja, pisanja ili umjetničkog izvodilaštva te su dužne voditi ažurne popise svojih članova. Zbog jasnih popisa precizno je određen i doseg odredbe o primjeni snižene stope PDV-a. Spomenuta europska Direktiva ograničila je mogućnost primjene snižene stope PDV-a na pisce, skladatelje i umjetnike izvođače pa stoga hrvatski Zakon o PDV-u mora biti usklađen s navedenim okvirima Direktive. Očekuje se da će ukupni utjecaj ove porezne mjere pozitivno utjecati na kulturno stvaralaštvo u glazbenoj umjetnosti i književnosti.

Sukladno reviziji Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost također je prihvaćen prijedlog o stopi PDV-a od 5 % na elektroničke publikacije i e-knjigu, čime je izjednačena stopa PDV-a na tiskane i elektroničke publikacije.

Pravo naknade autora za javnu posudbu

Pravo na naknadu za javnu posudbu knjiga u javnim knjižnicama privatno je pravo autora koje se ostvaruje posredstvom ovlaštenoga društva za kolektivno ostvarenje prava, u ovom slučaju Društva hrvatskih književnika. Ostvarivanje prava na javnu posudbu regulirano je Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima. Financijska potpora Ministarstva kulture nije zakonska obveza – Ministarstvo kulture preuzelo je obvezu implementacije i financiranja sustava prava javne posudbe kako teret ne bi pao na narodne knjižnice. Kroz 2017. i 2018. godinu Društvu hrvatskih književnika kao ovlaštenom društvu za kolektivno ostvarenje prava na naknadu za javnu posudbu Ministarstvo kulture isplatilo je ukupni iznos od 5.197.000 kn za pokrivanje naknada vezanih uz 2016. godinu kao i sva dugovanja iz prethodnih godina.

Pokrenut je novi sustav prikupljanja i obrade podataka o posudbama te izračuna pripadajuće naknade tako da se očekuje uspostava redovite isplate u primjerenoj dinamici, s postupnim povećanjem sredstava.

Uveden novi model odlučivanja o stimulacijama i potporama autorima na području književnoga stvaralaštva

Ministarstvo kulture hrvatskim autorima svake godine dodjeljuje stimulacije za najbolja književna ostvarenja u protekloj godini, kao i potpore autorima i prevoditeljima za rad na književnim projektima u sljedećoj godini. Odlučivanje o dodjeli stimulacija provedeno je prema novome modelu koji je uključivao šire stručno glasačko tijelo kako bi se postigla što veća objektivnost. Na Javni poziv za najbolja ostvarenja u 2017. godini pristigla je 161 prijava. Najviše je bilo prijavljenih romana i knjiga poezije, a 29 % prijava odnosilo se na djela namijenjena djeci i mladima.

Stimulacije se dodjeljuju autorima za djela koja su se u protekloj godini istaknula književnom kvalitetom, estetskim dosezima i inovativnošću, ali i odjecima kod čitateljske publike, što je vidljivo po broju prodanih primjeraka ili većem broju posudbi u knjižnicama. Posebna se pozornost posvećuje djelima mlađih autora te djelima koja su već dobila književne nagrade, kao i onima koja su pohvaljena od strane kritike i znanstveno-stručne zajednice. Dodjeljuje se do 20 stimulacija u sljedećim kategorijama: knjiga proze (roman, knjiga priča, esej), zbirka poezije te knjiga za djecu i mlade.

Kako bi se izbjegla arbitrarnost i postigao što veći stupanj objektivnosti kod odabira autora za dodjelu stimulacija za najbolja ostvarenja u 2017. godini, predloženo je da se u vrednovanje uključi širi krug stručnjaka iz različitih organizacija koje se bave književnim stvaralaštvom. Svaka je organizacija predložila deset najkvalitetnijih književnih djela u protekloj godini te je na temelju zbroja njihovih glasova odabrano 20 djela čijim su se autorima dodijelile stimulacije u pojedinačnom iznosu od 15.000,00 kn.

2.2. Ulaganje u stvaralaštvo

Poticanje poduzetništva u kulturnim i kreativnim industrijama

Kao poseban program nepovratne državne potpore male vrijednosti, program *Poduzetništvo u kulturi* pokrenuli su 2008. godine Ministarstvo kulture i Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva. Zbog velikog interesa proračun programa već je sljedeće 2009. godine udvostručen i iznosio je 4 milijuna kuna. U tom je obliku razvijan i proveden zaključno s 2012. godinom. Ministarstvo kulture od 2013. godine samostalno nastavlja s programom *Poduzetništvo u kulturi* s ukupnim proračunom od 2 milijuna kuna.

Zbog povećanoga zanimanja poduzetnika iz književno-nakladničkog područja, kao i zbog jačanja krize u književno-nakladničkoj djelatnosti Ministarstvo kulture na temelju dogovora u Vladi Republike Hrvatske obnavlja suradnju s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta te 5. lipnja 2017. godine raspisuje poseban *Javni poziv za predlaganje programa poduzetništva u kulturi za područje nakladništva i knjižarstva u 2017. godini*.

Slijedom dobre suradnje u prethodnom razdoblju, dva Ministarstva provela su *Javni poziv za poticanje poduzetništva u kulturnim i kreativnim industrijama u 2018. godini* kao nastavak desetogodišnje provedbe programa *Poduzetništvo u kulturi*, sada proširena na kulturne i kreativne industrije. U 2018. godini oba Ministarstva osigurala su kroz svoje proračune ukupno 8 milijuna kuna, što je četverostruko povećanje u odnosu na prethodnu godinu i na ranije godine.

Na Poziv je stiglo 267 prijava, a temeljem kriterija Stručnoga povjerenstva za pojedina područja odabrano je 119 projekata za sufinanciranje, koji doprinose razvoju i jačanju kapaciteta te konkurentnosti kulturnih i kreativnih industrija. Poziv je bio otvoren za gospodarske subjekte u područjima izvedbenih i vizualnih umjetnosti, književno-nakladničke i knjižarske te audiovizualne djelatnosti koja uključuje razvoj i proizvodnju videoigara umjetničkog i kulturnog značaja. Cilj Poziva bio je potaknuti aktivnosti usmjerene na razvijanje novih poslovnih modela temeljenih na prepoznavanju kreativnih kompetencija kao strateških vrijednosti društva te potaknuti zapošljavanje unutar tih područja. U okviru 50 odobrenih potpora za aktivnost „Zapošljavanje i uključivanje vanjskih suradnika u poslovne procese“ osigurana su 33 nova zapošljavanja, 78 potpora za otvaranje, opremanje prostora i nabavu opreme, 59 potpora promidžbi, 18 distribuciji te 11 potpora za jačanje poslovnih kapaciteta kroz stručno usavršavanje.

Kreativna Europa

Novi Pravilnik o sufinanciranju projekata odobrenih u okviru programa Europske unije Kreativna Europa – potprogram Kultura stupio je na snagu 16. svibnja 2018. godine. Tim Pravilnikom određuju se kriteriji i postupak prema kojima će Ministarstvo kulture sufinancirati projektne partnere u svim kategorijama potprograma Kultura – projekti suradnje, književni prijevodi, europske mreže i europske platforme. Tako je temeljem novoga Pravilnika Ministarstvo kulture

osiguralo financiranje većega broja korisnika Kreativne Europe. U 2018. godini ukupno je sufinancirano 58 projekata, što je dvostruko više nego u 2017. godini.

Desk Kreativne Europe animirao je web stranicu www.deskkultura.hr koja informira profesionalce u kulturi i širu javnost o svim pojedinostima. Desk također služi kao platforma za promociju europskih tema i hrvatskih projektnih partnera koji sudjeluju u aktivnostima vezanim uz Program Kreativna Europa.

Desk Kreativne Europe - Ured MEDIA

Potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju 17. ožujka 2008. godine Republika Hrvatska postala je punopravnom članicom Programa MEDIA 2007. Iste je godine osnovan Ured MEDIA Hrvatske (dio Hrvatskog audiovizualnog centra) i od tada je osigurano niz mogućnosti financiranja filmskih i televizijskih projekata, videoigara, kao i edukacije, razvoja i distribucije na filmskim sajmovima, revijama i festivalima. Deset godina nakon provedbe Programa ukupno osigurana sredstva za hrvatske korisnike iznose 6,3 milijuna eura. Samo u razdoblju od 2014. do 2018. godine taj je iznos dosegao 3.367.374,00 eura.

U 2018. godini potpora je iznosila 738.230,00 eura, što je nakon rekordne 2015. godine (797.430,00 eura) drugi najveći iznos osiguran hrvatskim korisnicima u okviru Potprograma MEDIA.

Tijekom 2018. godine Ured MEDIA Hrvatske organizirao je ili aktivno sudjelovao u 17 kulturnih događanja. U povodu obilježavanja desete obljetnice nacionalnoga sudjelovanja u Potprogramu MEDIA organizirana je konferencija u Zagrebu na kojoj su sudjelovale ugledne predstavnice europske audiovizualne industrije. Teme rasprave bile su vezane za jedinstveno digitalno tržište, zaštitu autorskih prava, budućnost Potprograma MEDIA te srodne aspekte filmske proizvodnje. Podaci su javno dostupni na: www.mediadesk.hr

Pripremljen novi model potpore izdavanju knjiga

Potpore se dodjeljuje nakladnicima za izdavanje vrijednih knjiga za čije objavljivanje treba osigurati posebna sredstva za istraživački, književno-povijesni ili osobito zahtjevan prevodilački rad. Prednost imaju iznimna pjesnička, prozna ili književno-esejistička djela, naročito suvremenih domaćih autora. U okviru Poziva za financiranje javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za programe potpore izdavanju knjiga u 2018. godini zaprimljeno je 2.150 zahtjeva 305 nakladnika. Od toga je sufinancirano 348 naslova, 107 nakladnika, u ukupnom iznosu od 4.159.500,00 kn.

Dodjeljivanjem potpore vrijednim djelima inozemnih autora nastojalo se pomoći domaćim nakladnicima u održavanju koraka sa svjetskim trendovima u književnosti, odnosno omogućiti domaćoj čitateljskoj publici pristup najvrjednijim djelima suvremene svjetske književnosti. U određenoj se mjeri potporom prijevodnoj književnosti nastoji popuniti i nedostatke u domaćoj prijevodnoj produkciji, odnosno osigurati objavljivanje klasika svjetske književnosti, koji do sada nisu bili prevedeni na hrvatski jezik ili je od njihova prevođenja i objavljivanja prošlo više od dvadeset godina.

U 2019. godini potpora nakladnicima za izdavanje knjiga dodjeljuje se prema novom modelu koji se u odnosu na dosadašnji razlikuje u vrednovanju kompletnog nakladničkog portfelja, odnosno nakladničke prijave u cjelini, a sredstva se ne dodjeljuju za svaku knjigu pojedinačno kao ranijih godina.

Osim vrednovanja novoprijavljenoga programa posebna se pozornost poklanja ukupnom dosadašnjem radu nakladnika, izvršavanju financijskih obveza naročito prema autorima i drugim suradnicima, kvaliteti i odjeku dosad objavljenih naslova, kao i dijelu godišnjeg nakladničkog programa koji se prijavljuje za financiranje. Ukupnost rada pojedinog nakladnika ne odnosi se samo na kvalitetu produkcije nego i na promidžbene aktivnosti, odnosno na osmišljavanje i provedbu aktivnosti kojima njihova izdanja dolaze do čitatelja. U buduću se također planira valorizirati ukupnu produkciju pojedinog nakladnika kako bi se potpora Ministarstva kulture dugoročno učinila što učinkovitijom.

Također, program Poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama za 2019. godinu uključuje i projekte književno-nakladničke i knjižarske djelatnosti te je na njih utrošen najveći udio odobrenih sredstava.

Monografije iz područja kulture i umjetnosti kao nova programska djelatnost

Analiza kriterija za sufinanciranje monografija pokazala je neujednačenu praksu i pristup ovisno o kulturnom vijeću koje predlaže odluke. Iz toga razloga, a u cilju daljnjega razvoja i sustavnog poticanja izdavanja monografija iz područja

kulture i umjetnosti, u 2018. godini monografije su izdvojene kao zasebna programska djelatnost i uvrštene u Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2019. godinu. Kako bi se ujednačili kriteriji vrednovanja i osigurao cjelovit uvid u prijavljene i odobrene programe, monografije imaju zasebnu prijavnicu, uvjete i smjernice za vrednovanje programa. Tako će se podržati programi objavljivanja monografija u svim umjetničkim područjima, s posebnim naglaskom na vizualne umjetnosti, i to monografije istaknutih umjetnika koji dosad nemaju objavljena monografska izdanja. Pozornost će se usmjeriti na vrednovanje izdanja koja obuhvaćaju relevantne teme iz svih umjetničkih područja, a odlikuju se multidisciplinarnim pristupom te sintezna i problemska izdanja vezana uz povijest i suvremenost hrvatske kulture i umjetnosti.

2.3. Razvoj publike i sudjelovanja u kulturi

Ruksak (pun) kulture

U uspješnu provedbu programa Ruksak (pun) kulture u 2018. godini bilo je uključeno 109 odgojno-obrazovnih ustanova, 17 dječjih vrtića, 75 osnovnih škola, 14 srednjih škola i tri centra. U 47 umjetničkih programa sudjelovalo je 5.197 djece i mladih. U drugoj polovici 2018. godine realiziran je „otočki“ Ruksak (pun) kulture čiji se program odvijao na 14 otoka u 4 dječja vrtića, 15 osnovnih škola, 2 srednje škole i jednom Centru odgoja i obrazovanja. Ruksak je izdvojio programe i za djecu tražitelje azila u dječjim vrtićima i školama smještenim u Zadru i Zagrebu.

Pokrenut program potpore Razvoju publike u kulturi

U 2018. godini pokrenut je novi pilot-projekt Razvoj publike u kulturi. Od 578 prijavljenih programa potporu je dobilo 28 programa iz različitih kulturno-umjetničkih područja (kazalište – 5 programa; medijska/film – 2 programa; ples – 4 programa; knjiga – 5 programa, glazba – 6 programa; vizualna – 3 programa, muzeji – 2 programa, baština – 1 program) u ukupnom iznosu od 1.020.000,00 kuna. Tijekom 2018. godine realizirani su svi odobreni programi iz Razvoja publike.

Pri odabiru programa vodilo se računa o kvaliteti, izvornosti i inovativnosti, promicanju interkulturnoga dijaloga, stručnoj utemeljenosti, ekonomičnosti i regionalnoj rasprostranjenosti. Posebno dobri programi koji su ostvarili ciljeve uključuju Društvo za znanstvenu fantastiku Sfera (program: „Stipendija za integraciju mladih iz udaljenih sredina u SFeraKon“), Društvo hrvatskih književnih prevodilaca (program namijenjenom svim dobnim skupinama: „Književni prevoditelji u vašem kvartu“), Glazbenu školu Karlovac (program za djecu i mlade: „Noć glazbe i kava s Bachom“ – 6.400 posjetitelja na koncertima, 1.400 posjetitelja kroz *livestream*, 4.300 pregleda na Internetu), Udruga za promicanje stvaralaštva jednakih mogućnosti Alternator (Program za djecu i mlade s oštećenjem vida: „Uključi me kulturno“ – dvije kazališne predstave s audio-deskripcijom) i Glazbena mladež Split (program za djecu i mlade: „U mala mjesta, kultura smjesta“ – koncerti i radionice održane u dislociranim malim sredinama poput Brštanova, Muća, Aržana, Tugare Prološca i Trpnja).

Zbog velikoga zanimanja u Muzeju Mimara održana je Orijentacijska radionica Ministarstva kulture za programe koji potiču razvoj publike kao priprema za novi Javni poziv. Radionici su prisustvovala 44 predstavnika različitih kulturno-umjetničkih institucija i organizacija.

Održana prva Međunarodna konferencija o kulturnom i umjetničkom obrazovanju

U organizaciji Ministarstva kulture, a uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja i Agencije za odgoj i obrazovanje 8. svibnja 2018. godine u Muzeju Mimara održana je prva Međunarodna konferencija o kulturnom i umjetničkom obrazovanju – Kultura i kreativne prakse za bolje obrazovanje. Konferenciji je prisustvovalo 140 sudionika iz različitih kulturnih i umjetničkih institucija, škola, vrtića, jedinica lokalne samouprave, Agencije za odgoj i obrazovanje te gostiju iz inozemstva (članovi ACEnet mreže). Pet stranih predavača predstavilo je programe kulturnog i umjetničkog obrazovanja u svojim zemljama, a osam radionica vodili su hrvatski umjetnici i stručnjaci u kulturi. Na konferenciji je predstavljen Priručnik za kulturnu osviještenost i izražavanje koji je Ministarstvo kulture prevelo i tiskalo, a koje će Ministarstvo znanosti i obrazovanja distribuirati u sve škole. Priručnik je javno dostupan na [mrežnoj poveznici](#).

Započela provedba Nacionalne strategije poticanja čitanja

Na sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 2. studenoga 2017. godine usvojena je Nacionalna strategija poticanja čitanja koja će pridonijeti razvoju kulture čitanja i omogućiti širokom krugu korisnika čitanje sa zadovoljstvom i razumijevanjem. U 2018. godini donesen je Akcijski plan i započela je njegova provedba. U 2019. godini planira se i

financiranje ciljeva Strategije sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnoga programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 49 milijuna kuna.

Pad interesa za knjigu i čitanje, promijenjeni načini čitanja u digitalnom okruženju i nedostatna kompetencija pismenosti od svakoga društva zahtijevaju da se sustavno i strateški bavi pitanjima kulture pismenosti. Budući da u Republici Hrvatskoj do sada nije postojala strategija razvoja kulture čitanja i pismenosti, pokazalo se prijeko potrebnim izraditi strateški dokument koji će povezati i uskladiti djelovanje svih čimbenika, od autora, preko knjige do čitatelja.

Ostvarivanje vizije Strategije koja glasi: „Hrvatsko društvo razumije ulogu čitanja u razvoju pojedinca i društva te specifičnosti čitanja u određenoj životnoj dobi, u skladu s tim konkretno djeluje i prihvaća odgovornost za poticanje čitanja i sâmo čitanje“, provodit će se tijekom idućih pet godina kroz Akcijski plan provedbe Strategije 2017. – 2022. u tri ključna strateška cilja:

- uspostavljanje učinkovitoga društvenog okvira za podršku čitanju,
- razvoj čitalačke pismenosti i poticanje čitatelja na aktivno i kritičko čitanje,
- povećanje dostupnosti knjiga i drugih čitalačkih materijala.

Ciljevi Strategije realizirat će se unutar razdoblja predviđenog za provedbu i to kroz 15 specifičnih ciljeva i 42 mjere. Kako bi se uspostavio sustavan društveni okvir za podršku čitanju, osigurat će se mehanizmi praćenja te evaluacije učinaka Strategije.

3. Sustav arhiva, knjižnica i muzeja

Protekla 2018. godina bila je intenzivna za arhive i arhivsku djelatnost, knjižnice i knjižničnu djelatnost te muzeje i muzejsku djelatnost, što se ogleda na najmanje tri razine:

- normativnoj: izrađeni su novi zakoni, a nakon provedene javne rasprave prihvaćeni u Hrvatskom saboru;
- financijskoj: pripremljen je novi model financiranja za arhive i muzeje kojima je osnivač Republika Hrvatska, a u nadležnosti su Ministarstva kulture, čime se olakšava i unaprjeđuje njihovo upravljanje;
- strateškoj: tijekom izrade zakonâ uočena je potreba za izradom nacionalnih razvojnih planova u skladu sa suvremenom metodologijom izrade strateških dokumenata participativnim pristupom.

U tome smislu novim zakonima stvoren je suvremeni normativni okvir kojim se regulira rad arhiva, knjižnica i muzeja te se istodobno pristupa izradi ključnih razvojnih smjerova i strateških ciljeva za svaku od pojedinih djelatnosti.

U okviru kulturne i nacionalne baštine u razvojnome smislu također će se provesti konsolidacija i jačanje infrastrukture za digitalizaciju i očuvanje kulturne baštine (u arhivima, knjižnicama i muzejima). Na taj će se način omogućiti dostupnost, upravljanje i očuvanje digitalnih sadržaja u sva tri područja.

Financiranje arhiva, knjižnica i muzeja

SUSTAV ARHIVA, KNJIŽNICA I MUZEJA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Arhivska djelatnost	78	3.409.902
Digitalizacija arhivske, knjižnične i muzejske građe	43	853.628
Knjižnična djelatnost	317	17.383.300
Muzejsko-galerijska djelatnost	424	8.727.400
UKUPNO	862	30.374.230

Usvojeni novi zakoni o arhivima, muzejima i knjižnicama

Izrađen je novi Zakon o arhivskom gradivu i arhivima, koji je usvojio Hrvatski sabor u srpnju 2018. godine. Zakon osigurava uvjete za modernizaciju arhivske djelatnosti u dijelu vezanom za upravljanje gradivom u izvornom elektroničkom obliku te digitalizaciju postojećeg arhivskog gradiva. Njime su ostvarene pretpostavke za transformaciju iz klasičnog u digitalni arhiv. Za razliku od prethodnoga Zakona, definira se stvaranje, čuvanje, predaja i čuvanje arhivskoga gradiva u elektroničkom obliku. Njime se stvaraju pretpostavke za preuzimanje digitalnoga gradiva i digitalizaciju usluge arhiva. Riječ je o ključnoj novini u odnosu na zastarjeli važeći Zakon.

Tijela javne vlasti i drugi stvaratelji dokumentarnoga i arhivskog gradiva napredovala su u digitalizaciji svojih poslovanja i usluga, a razina umreženosti omogućila je povezivanje i integraciju informacijskih sustava, dijeljenje i ponovnu uporabu informacija. Smanjenjem administracije i akumulacije klasičnoga gradiva ubrzavaju se poslovni procesi, otvaraju veće mogućnosti zapošljavanju i daljnjem razvoju IT sektora te smanjuju administrativni troškovi koji predstavljaju veliko opterećenje u gospodarstvu.

Ministarstvo kulture sudjeluje i u radu Inicijative za uspostavu digitalnog arhiva koja je pokrenuta 2017. godine. Cilj je Inicijative okupiti stručnjake bliske problematici digitalizacije kako bi se zajednički razmotrio optimalan smjer daljnjih aktivnosti potrebnih za razvoj digitalnog arhiva na nacionalnoj razini, kao i način financiranja tako opsežnoga projekta. Zakon o arhivskom gradivu i arhivima obvezuje na izradu Nacionalnog plana razvoja arhivske djelatnosti. Planom će se operacionalizirati preuzimanje i smještaj gradiva nastalog do 1990. godine te mjere za stvaranje digitalnoga arhivskog gradiva i digitalnog arhiva.

Izrađen je i novi Zakon o muzejima, koji je donio Hrvatski sabor u srpnju 2018. godine. Sukladno odredbama Zakona imenovano je novo Hrvatsko muzejsko vijeće. Zakonom se olakšava postupak osnivanja muzeja, detaljno uređuju zadaće javnih muzeja kao baštinskih ustanova, posebno obveza inventarizacije i stručnog vrednovanja muzejskih predmeta zbog uspostave zaštite u skladu s propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Uvodi se rok za finalizaciju procesa inventarizacije cjelokupne muzejske građe u Republici Hrvatskoj (do kraja 2020.) u skladu s informatičkom i tehničkom razinom pismenosti suvremenoga digitalnog doba, čime će se ujedno osigurati i veća dostupnost muzejske građe građanima. Pojačani su stručni kriteriji za imenovanje tijela javnih muzeja, upravnog vijeća, ravnatelja i stručnoga vijeća tako što se traži odgovarajuća visoka stručna sprema za te poslove. Time bi se osiguralo ispunjavanje stručnih standarda u radu javnih muzeja te spriječilo imenovanje osoba koje te standarde ne mogu ispuniti.

Osiguran je pojačani stručni nadzor i usklađivanje rada muzeja radi unaprjeđenja stručnoga rada i podizanja razine zaštite i očuvanja građe u okviru Sustava muzeja Republike Hrvatske u koji se, po prvi puta, uključuju i muzeji vjerskih zajednica, čime će bogata crkvena baština postati dostupna javnosti. Istovremeno olakšava se osnivanje muzeja, osuvremenjuju se modeli upravljanja i otvara mogućnost fleksibilnijih odnosa između različitih osnivača.

U veljači 2019. godine usvojen je i novi Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. Novim zakonom predviđen je suvremeni normativni okvir usklađen s europskim zakonodavstvom i naprednim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama. Njime se po prvi puta uređuje sadržaj koji obuhvaća digitalizaciju knjižnične građe, organizaciju *online* knjižničnih usluga te postavljanje i upravljanje repozitorijima digitalne građe. Također se proširuje rad Nacionalne i sveučilišne knjižnice te se kao novina uređuje rad Hrvatske knjižnice za slijepe. U baštinskome dijelu se određuje se status kulturnog dobra za *Croaticu*, nacionalnu zbirku knjižnične građe te status kulturnoga dobra za knjige i ostalu tiskanu građu nastalu do 1850. godine.

Definirano je obavljanje knjižnične djelatnosti kao javne službe za javne i privatne knjižnice te je definiran pojam i utvrđene su primateljice obveznoga primjerka. U dogovoru s knjižničarskom zajednicom precizirani su uvjeti za imenovanje ravnatelja javne knjižnice. Kao u Zakonu o arhivima i arhivskoj djelatnosti i kod ovoga Zakona se propisuje obveza donošenja nacionalnog plana razvitka knjižnica i knjižnične djelatnosti.

Usvojen Nacionalni plan digitalizacije kulturne baštine

Izrađen je nacrt Nacionalnoga plana digitalizacije kulturne baštine do 2025. godine kojim su definirane tehničke, operativne, stručne i financijske karakteristike infrastrukture za njezinu digitalizaciju. Ministarstvo kulture koordinirano djeluje na nacionalnoj i europskoj razini kada je riječ o potrebnoj infrastrukturi za digitalizaciju baštine. Standardi smjernica i uputa za procese digitalizacije usklađuju se s europskom digitalnom knjižnicom *Europeanom*.

Započeta provedba Projekta E-kultura – Digitalizacija kulturne baštine i analiza trenutnog stanja digitalizacije kulturne baštine

Ministarstvo kulture predvidjelo je provedbu projekta na nacionalnoj razini u cilju stvaranja uvjeta za održivo upravljanje procesom digitalizacije kulturne baštine. Predmet analize trenutnoga stanja bile su institucije relevantne za projekt „Digitalizacija kulturne baštine“: muzeji, knjižnice, arhivi, imatelji i stvaratelji audiovizualnog gradiva, ostali imatelji i stvaratelji kulturne baštine, kao i Ministarstvo kulture te konzervatorski odjeli.

Podaci su javno dostupni na: [EY izvješće o analizi trenutnog stanja](#).

4. Kulturna baština

Kulturna baština, materijalna i nematerijalna, u svojoj raznolikosti i posebnosti zajedničko je bogatstvo čovječanstva, a njezina zaštita jedan je od važnih čimbenika za prepoznavanje, definiranje i afirmaciju kulturnoga identiteta. Ministarstvo kulture razvija mehanizme i uspostavlja mjere zaštite kulturne baštine s ciljem osiguranja njezine održivosti, što podrazumijeva identificiranje, dokumentiranje, istraživanje, održavanje, zaštitu, korištenje, kao i promicanje njenih vrijednosti.

Kulturnu baštinu čine pokretna i nepokretna kulturna dobra od umjetničkoga, povijesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkoga i znanstvenoga značenja. Arheološka nalazišta i arheološke zone, krajolici i njihovi dijelovi svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru. Nematerijalni oblici kulturne baštine i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti kao i dokumentacija i bibliografska baština i zgrade, odnosno prostori u kojima se trajno čuvaju ili izlažu kulturna dobra i dokumentacija o njima predstavljaju trajno bogatstvo zajednice.

Vrijednosti kulturne baštine prepoznajemo kao starosne, povijesne, kulturne, umjetničke i autentične. Zaštitom i očuvanjem kulturne baštine Ministarstvo kulture osigurava postojanost kulturnih vrijednosti, kao i potencijala za daljnji razvitak Republike Hrvatske, njezinu afirmaciju, stimulaciju ekonomske konkurentnosti i kvalitetnijeg života u europskom okruženju.

Financiranje kulturne baštine

KULTURNA BAŠTINA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Arheološka baština	249	13.491.410
Nepokretna kulturna dobra	762	95.734.027
Pokretna etnografska kulturna dobra	12	366.800
Pokretna kulturna dobra	238	12.361.159
Zaštita i očuvanje orgulja	27	5.452.500
Zaštita i očuvanje nematerijalnih kulturnih dobara	95	933.250
UKUPNO	1.383	128.339.146

Izmjene i dopune Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara

Hrvatski sabor je u rujnu 2018. godine usvojio izmjene i dopune Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara kojim se reguliraju i pojednostavljaju sljedeći postupci:

- definira se kontaktna zona kulturnih dobara koja se upisuju u Popis svjetske baštine ili u Popisi ugrožene svjetske baštine. Za navedenu zonu utvrđuje se način zaštite koja će se ugraditi u dokumente prostornoga planiranja te na taj način osigurati zaštitu kulturnoga dobra. Navedenim se postupci u kontaktnoj zoni kulturnih dobara, koja se upisuju u prvi Popis ili u drugi Popis, potpuno oslobađaju administrativnog postupka u nadležnom konzervatorskom odjelu jer su ishoda dokumenta izravno u okviru građevinske i prostorne regulative.
- dodatnim uređenjem korištenja prava prvokupa na kulturnim dobrima za Republiku Hrvatsku i jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave olakšat će se pravni promet nekretninama na njihovom području. Time se otklanja zastoj u prometu nekretninama, što se naročito odnosi na nekretnine na području zaštite arheoloških nalazišta koja nisu u fizičkom kontaktu s kulturnim slojem (izgrađena područja, stanovi).
- propisuje se dostava rješenja o utvrđenju svojstva kulturnoga dobra za kulturno-povijesne cjeline, kulturne krajolike i arheološka nalazišta objavom rješenja na mrežnim stranicama Ministarstva kulture, a dostava rješenja smatrat će se obavljenom istekom osmoga dana od dana objave na mrežnim stranicama. Smanjuje se utrošak sredstva iz državnoga proračuna za dosadašnje nepotrebno dvostruko objavljivanje u javnim glasilima.
- pravno se uređuje status građevina arheološkoga značaja, speleoloških i rudarskih objekata od interesa za Republiku Hrvatsku koji se nalaze ispod površine zemlje, što će omogućiti rješavanje pitanja vlasništva, upravljanja i korištenja te njihove cjelovite zaštite. Navedenim se regulira dosad potpuno neriješeno pitanje upravljanja nacionalnim kulturnim dobrom Dioklecijanovom palačom u dijelu podruma.
- postupak utvrđivanja svojstva kulturnoga dobra za muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju provodit će javni muzeji upisom u inventarnu knjigu građe i dokumentacije, čime se ujedno usklađuju odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara s novim Zakonom o muzejima. Također će se urediti postupak utvrđivanja svojstva kulturnoga dobra za knjižničnu građu, a katalozi javnih knjižnica postat će dio Registra kulturnih dobara

Republike Hrvatske. Ovime se skraćuje administrativni postupak upisa muzejske građe i dokumentacije te knjižnične građe u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

U Hrvatskoj obilježena Europska godina kulturne baštine 2018. i Dani europske baštine

Tijekom 2018. godini organizirano je ili promovirano ukupno 70 kulturnih događanja, od toga 30 većih. Okvirna je procjena da ih je posjetilo više od 30.000 posjetitelja. Održan je veliki broj radionica, prezentacija i izložbi za koje su posebno zanimanje iskazale škole jer su teme Europske godine kulturne baštine uključile u svoje aktivnosti.

Od izložbenih produkcija istaknuta je Stalna izložba crkvene umjetnosti na Pagu u povodu svečanog obilježavanju 700. obljetnice osnutka Samostana sv. Margarite i otvaranja stalnoga postava u kojem je već predstavljena Zbirka paške čipke. Također se izdvaja izložba „Tajni život baštine – 70 godina sustavne konzervatorsko-restauratorske djelatnosti u Hrvatskoj“ u kojoj se na poučan i interaktivan način moglo upoznati raznolike aktivnosti i obilježja djelatnosti bez koje baštinu ne bi bilo moguće sačuvati za buduće generacije.

U cilju promidžbe zaštite, očuvanja i vrijednosti hrvatske kulturne baštine na nacionalnoj i lokalnoj razini, informacije su dostupne na web stranici [Europske godine kulturne baštine 2018.](#) kao dijelu mrežnih stranica Ministarstva kulture.

Republika Hrvatska već dugi niz godina sudjeluje u obilježavanju Dana europske baštine, programu koji provodi Vijeće Europe u suradnji s Europskom unijom. U 2018. godini bogat program Dana s temom *Europska godina kulturne baštine: umjetnost dijeljenja* pridonio je snažnom sinergijskom učinku manifestacija. Svečano otvorenje obilježila je središnja izložba *U službi vizualizacije baštine* održana u Zagrebu 20. rujna 2018. godine na kojoj je predstavljena konzervatorska fotografija druge polovine 20. stoljeća. Dani europske baštine su se odvijali do 16. listopada 2018. u više od 40 sredina, a uključila je 129 raznovrsnih kulturnih događanja poput izložbi, stručnih predavanja, prezentacija i radionica kojima su se vrijedni baštinski sadržaji na zanimljiv i pristupačan način približili široj javnosti.

Upis novih lokaliteta na UNESCO-ov Popis svjetske baštine

Međimurska *popjevka*, tradicijski napjev Međimurja, kao samostalna nominacija, i Umijeće suhozidne gradnje (*Art of dry stone walling, knowledge and techniques*), kao multinacionalna nominacija (Hrvatska, Cipar, Francuska, Grčka, Italija, Slovenija, Španjolska i Švicarska), nominirani su za upis na UNESCO-ovu Reprezentativni popis nematerijalne baštine čovječanstva 2017. godine. Nominacije tih dvaju fenomena uvrštene su na Popis na sjednici UNESCO-ova Međuvladina odbora za nematerijalnu kulturnu baštinu koja se održala krajem studenog 2018. u Republici Mauricijus.

Za upis na Reprezentativni popis nematerijalne baštine čovječanstva u 2018. godini predana je nominacija Tripundanske svečanosti i kolo sv. Tripuna, koji čine tradiciju bokeljskih Hrvata u Republici Hrvatskoj.

Projekt izrade novog informacijskog sustava kulturne baštine (ISKB)

Informacijski sustav kulturne baštine (ISKB) neophodna je platforma za uspješno provođenje poslovnih procesa upravljanja kulturnom baštinom. U cilju osiguranja mrežne platforme za prikupljanje, obradu i razmjenu neophodnih podataka, pa tako i prostornih, uspostavlja se jedinstveni informacijski sustav.

Do studenoga 2018. godine izrađena je specifikacija za dio ISKB sustava: Središnjeg inventara, Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske, Geoportala kulturnih dobara te je postavljena edukacijska i produkcijska okolina za Središnji inventar i Geoportal kulturnih dobara. Za cjeloviti rad sustava treba riješiti autorizaciju pristupa, završiti produkcijsku okolinu Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske, migrirati podatke, po prvi puta upisati geo-informaciju za svako kulturno dobro i provesti edukaciju svih korisnika.

Novi sustav kojem će se pristupati na mrežnoj platformi bitno će unaprijediti rad konzervatora i stvoriti okruženje za prikupljanje podataka o kulturnoj baštini što je neophodno za osiguranje postupaka upravljanja te unaprjeđenja komunikacije sa svim korisnicima.

Povrat umjetnina iz Republike Srbije u Republiku Hrvatsku

Iz Republike Srbije, Bosne i Hercegovine i manjim dijelom iz Republike Crne Gore od 2001. do prosinca 2018. godine u Republiku Hrvatsku vraćeno je u muzeje, galerije, crkve i manastire ukupno 29.885 pokretnih kulturnih dobara. Iz

Republike Srbije tijekom 2017. godine vraćeno je 47 pokretnih kulturnih dobara, dok je tijekom 2018. godine vraćeno njih 181.

Protokolom o povratu iz Republike Srbije u Republiku Hrvatsku, koji su 2012. godine potpisali ministri kulture dviju država, utvrđena je dinamika povrata preostalih kulturnih dobara koja se još nije u cijelosti ostvarila. Višegodišnji program nalazi se u završnoj fazi.

Na posljednjem sastanku u prosincu 2018. godine u Novom Sadu u Pokrajinskom zavodu za zaštitu spomenika kulture dogovorena je dopuna protokola o povratu kulturnih dobara s konačnim pokazateljima o preostalom dijelu povrata. Srpska strana upoznata je s dinamikom radova na obnovi riznica u Manastiru Krka, u Srpskoj pravoslavnoj crkvi u Šibeniku te u Eparhijskom dvoru u Pakracu.

Unaprjeđenje rada konzervatorske službe

S obzirom na sustav zaštite kulturnih dobara koji objedinjuje 19 konzervatorskih odjela, Ministarstvo kulture uspostavilo je informatičku Platformu za komunikaciju s konzervatorskim odjelima kako bi se unaprijedila suradnja Ministarstva kulture i konzervatorskih odjela. Platformom se omogućava:

- izvještavanje o provedbi zaštitnih radova u Republici Hrvatskoj financiranih iz proračuna Ministarstva kulture
- identifikacija potencijalno rizičnih projekata i zahtjeva konzervatorskih odjela za intervencijom Ministarstva kulture ili međuresornoga djelovanja,
- pregled stanja dokumentacije zbog određivanja prioriteta za izradu konzervatorskih podloga za kulturno-povijesne cjeline,
- ažuriranje i objava predložaka pravnih akata koje izdaju konzervatorski odjeli s ciljem ujednačenja djelovanja i otklanjanja potencijalnih pogrešaka formalnoga karaktera, kao temelja za ulaganje žalbi i prigovora na rad konzervatorske službe.

Tijekom 2018. godine organizirano je Drugo savjetovanje za konzervatore Uprave za zaštitu kulturne baštine na temu „Nove strukture u kulturno-povijesnim cjelinama, međunarodni principi i lokalna praksa“. Tada su predstavljena iskustva iz Osijeka, Splita, Varaždina, Krapine, Zeline, Karlovca, Trogira, Slavenskog Broda i Zadra, kao primjeri upravljanja promjenama u kulturno-povijesnim cjelinama koje se odnose na pojedinačne povijesne građevine i zahvate u prostoru.

Ministarstvo kulture uspostavilo je radne skupine za izradu stručnih kriterija, principa i standarda za postupanje na kulturnim dobrima u smislu očuvanja njihovih vrijednosti i održivoga korištenja. U 2018. godini završen je rad prve radne skupine i izrađena je *Preporuka za primjenu energetske učinkovitosti na graditeljskoj baštini*, dokument koji je dostavljen Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja u cilju zajedničke izrade projektnoga zadatka za fondove EU. Tim dokumentom omogućit će se financiranje projekata, poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada sa statusom kulturnog dobra, i to prema posebnim kriterijima temeljenim na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Ministarstvo kulture organiziralo je tijekom 2018. godine tri kolegija pročelnika konzervatorskih odjela o stalnom informiranju o modelima provedbe zaštitnih radova, suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom, modelima praćenja projekata koji su financirani sredstvima EU fondova, izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, pravilnicima i ostalim temama od utjecaja na rad konzervatorskih odjela.

Kako bi se riješio problem nedostatka regulacijskoga konzervatorskog dokumenta za veliki dio zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina, pokrenula se izrada konzervatorskih podloga kao dokumenta koji regulira i postavlja transparentne kriterije djelovanja na području kulturno-povijesne cjeline. To je jedan od glavnih ciljeva konzervatorske službe u sljedećim godinama. Tijekom 2018. godine uspostavljen je plan izrade konzervatorskih podloga za područje kulturno-povijesnih cjelina koje se nalaze na UNESCO-ovom Popisu svjetske baštine ili unutar cjelina koje imaju kompleks ili pojedinačno kulturno dobro na Popisu. Također je započela izrada konzervatorske podloge za kontaktnu zonu Staroga Grada Dubrovnik.

5. Audiovizualne djelatnosti i mediji

Ministarstvo kulture u suradnji s Hrvatskim audiovizualnim centrom i Agencijom za elektroničke medije brine o unaprjeđenju audiovizualnih djelatnosti i medija. Svojim zajedničkim aktivnostima potiču razvitak audiovizualnih djelatnosti i promiču audiovizualno stvaralaštvo na međunarodnoj razini, očuvanje vrijednosti nacionalne kinematografije te uspostavljaju i razvijaju sustav potpora razvoju audiovizualnih djelatnosti, zaštite prava i interesa gledatelja, kao i stvaranju uvjeta za koprodukciju.

Usvojen novi Zakon o audiovizualnim djelatnostima

Novi Zakon o audiovizualnim djelatnostima stupio je na snagu 19. srpnja 2018. godine. Od donošenja izmjena i dopuna Zakona iz 2011. godini bitno su se izmijenile okolnosti obavljanja audiovizualnih djelatnosti u Republici Hrvatskoj koje su zahtijevale prilagodbu i usuglašavanje legislative s važećim europskim propisima i pozitivnim praksama te razvojem tehnologija.

Novim Zakonom uvedene su promjene u upravljačkim strukturama Hrvatskoga audiovizualnog centra koje s kreativne i upravljačke strane mogu sustavno podržavati i stimulirati daljnji razvoj nacionalne audiovizualne industrije te su uvedeni mehanizmi samoregulacije i koregulacije. Izmijenjene su definicije audiovizualnih djelatnosti i audiovizualnoga djela tako da obuhvaćaju i videoigre, čime je stvoren pravni okvir za daljnji razvoj jednog od najpropulzivnijih segmenata audiovizualne industrije. U cilju povećanja konkurentnosti Republike Hrvatske kao produkcijske destinacije i održavanja interesa međunarodne filmske zajednice za snimanja i proizvodnju audiovizualnih djela u Republici Hrvatskoj, novim je Zakonom financijski poticaj povećan je s 20 % na 25 % ukupnog iznosa troškova za proizvodnju audiovizualnog djela u Republici Hrvatskoj. Kako bi decentralizirali pozitivne učinke mjera poticaja i doprinosa razvoju turistički nerazvijenih dijelova Republike Hrvatske, uvedena je i dodatna mjera poticaja od 30 % ukupnih troškova koji su učinjeni u ispodprosječno rangiranim jedinicama lokalne samouprave.

Usvojen Zakon o potvrđivanju revidirane Konvencije Vijeća Europe o kinematografskoj koprodukciji

Značajan doprinos poticanju europske i međunarodne kinematografske suradnje ima donošenje Zakona o potvrđivanju revidirane Konvencije Vijeća Europe o kinematografskoj koprodukciji. Revidiranom Konvencijom stvoreni su povoljniji uvjeti za stjecanje statusa koprodukcije, tako što su sniženi minimalni doprinosi koproducenta u kinematografskom djelu, što predstavlja značajno olakšanje sudjelovanju producenata iz zemalja nižega produkcijskog kapaciteta u ambicioznijim koprodukcijama. Bitna izmjena je i proširenje dosega Konvencije na neeuropske zemlje, što direktno pridonosi većem sudjelovanju i angažmanu hrvatskih i europskih profesionalca u međunarodnim koprodukcijama, porastu zaposlenosti filmskih djelatnika, njihovoj profesionalizaciji te poticanju razvoja malog i srednjeg poduzetništva u segmentu kulturnih i kreativnih industrija koje izravno sudjeluju u procesu izrade kinematografskog djela.

Priprema smjernica medijske politike i revizija medijskoga zakonodavstva

Tijekom 2018. godine Ministarstvo kulture radilo je na smjernicama medijske politike koje će biti objavljene u 2019. godini. U studenom 2018. godine usvojena je revizija Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama, a neke od osnovnih novina obuhvaćaju:

- novu definiciju audiovizualne medijske usluge,
- dodatno definiranje mehanizma utvrđivanja jurisdikcije,
- povećane kvote za udjele europskih djela u katalogu usluga na zahtjev,
- novi način računanja udjela oglašavanja u vremenu objavljivanja programa,
- poticanje medijske pismenosti u svim segmentima.

U 2018. godini osnovana je i započela s djelovanjem Radna skupina za izradu novog Zakona o elektroničkim medijima kako bi se važeći Zakon uskladio s Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama (AVMSD).

Digitalno opremanje kinodvorana

Od 2012. godine Ministarstvo kulture putem javnog poziva za financiranje javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske potiče digitalno opremanje kinodvorana. Iako je projekt zamišljen kao dvogodišnji, zbog uspješnih rezultata i iskazanih potreba, nastavlja se kontinuirano provoditi iz godine u godinu. Do sada je njime obuhvaćeno 50-ak kinodvorana koje su na taj način dobile temeljne uvijete za bolju ponudu filmova zainteresiranoj publici.

6. Strateški projekti i kulturna infrastruktura

Ministarstvo kulture putem Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske desetljećima ulaže u izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju i opremanje kulturne infrastrukture. Cilj je podrškom razvoju kulturne infrastrukture i participacije u kulturi kroz osiguravanje temeljne kulturne infrastrukture obogatiti kulturni život na području cijele Republike Hrvatske.

Financiranje investicijskih projekata

INVESTICIJE	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Investicijska potpora	306	87.979.222
UKUPNO	306	87.979.222

6.1. Najveći i najvažniji dugoročni investicijski projekti

Arheološki park Vučedol

Arheološki park Vučedol strateški je projekt osmišljen na inicijativu Ministarstva kulture, Muzeja vučedolske kulture i Grada Vukovara. Zamišljen je kao platforma i pokretač složenoga programa sustavnih, interdisciplinarnih istraživanja arheološkog lokaliteta Vučedol, koji širi prostor Vučedola predstavlja kao arheološko-povijesno, znanstveno i turističko središte. Bogata kulturna i prirodna baština Vukovarsko-srijemske županije, prvenstveno arheološki lokalitet Vučedol, osim u turizmu, otvara prilike za razvoj i drugih djelatnosti koje su vezane uz kulturu te ostala društvena i gospodarska područja. Održiva obnova kulturnih dobara potiče razvoj poduzetništva, prometa, znanosti, zaštite okoliša te pridonosi urbanom i regionalnom napretku, povećanju broja zaposlenih i jačanju socijalne kohezije.

Razvoj Arheološkog parka Vučedol i s njim povezan razvoj cijeloga lokaliteta, proizvest će mrežni učinak u drugim segmentima poslovanja, posebno turističke ponude Grada i regije. Projekt se sastoji od više komponenti – predstavljanje arheološkog lokaliteta s rekonstrukcijom nastambi iz vučedolskog doba, izgradnja znanstveno-interpretacijskog centra s različitim radionicama za sve vrste posjetitelja, info-punkt, uređenje parkirališta i pristupne ceste, izgradnja pristaništa, hortikulturno uređenje, uređenje prostora za ugostiteljsko-smještajne sadržaje, sustav odvodnje, izrada marketinškog i ostalih planova.

Sredstva su osigurana u okviru Operativnoga programa „Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.“. Ukupna vrijednost projekta iznosi 117.229.998,51 kn. Bespovratna sredstva Europskog fonda za regionalni razvoj iznose 99.704.998,73 kn. Nositelj je projekta Muzej vučedolske kulture, a partneri su Ministarstvo kulture, Grad Vukovar, Lučka uprava Vukovar i Turistička zajednica grada Vukovara.

Obnova palače Moise na otoku Cresu

Obnova palače Moise na otoku Cresu primjer je projekta održive obnove, revitalizacije i rehabilitacije kulturnoga dobra koji pridonosi društvenom i gospodarskom razvoju otoka Cresa i šire regije. Projekt je pripremljen u okviru partnerskog projekta Ministarstva kulture, Europske komisije i Vijeća Europe u suradnji s vlasnikom palače, Gradom Cresom i budućim korisnikom, Sveučilištem u Rijeci. Palača Moise zamišljena je kao budući Sveučilišni istraživački centar za humanističke i društvene znanosti u kojoj će djelovati i Regionalni centar za cjeloživotno učenje. Očekivani rezultati su nova radna mjesta, bolja kvaliteta obrazovanja za lokalno stanovništvo, razvoj selektivnih oblika turizma i produljenje turističke sezone u Cresu.

Palača Moise ima status pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra i upisana je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Smještena je u jugoistočnom dijelu zaštićene povijesne jezgre grada Cresa i najveća je renesansna kuća u Cresu. Od ostalih creskih renesansnih palača ističe se horizontalnim i vertikalnim dimenzijama, arhitektonskim rješenjima neuobičajenim za cresko podneblje (trijem, svodovi) i oslikanim interijerom.

Projekt u iznosu od 4.103.396,20 eura sufinanciran je kroz program IPA 2013 – komponenta pomoć u tranziciji i jačanje institucija, i to u omjeru 85 % EU sredstva, 15 % sredstva Ministarstva kulture. Tijekom 2018. godine gotovo u potpunosti su završeni radovi obnove, a tijekom 2019. planira se opremanje palače i stavljanje u funkciju.

Arheološki muzej Istre

Za Arheološki muzej Istre planirana je rekonstrukcija i dogradnja, zajedno s obnovom maloga Rimskog kazališta. Planirana rekonstrukcija, uz novi i moderni postav, predstavljala bi dodanu vrijednost kulturnoj ponudi Grada Pule i cijele Istarske županije. Vrijednost je projekta oko 30 milijuna eura. Obnova malog Rimskog kazališta financira se ITU mehanizmom (integrirana teritorijalna ulaganja) sredstvima EU fondova, a obnovu glavne zgrade financira Ministarstvo kulture proračunskim sredstvima i kreditom koji se otplaćuje iz prihoda Arheološkog muzeja Istre.

Otvorena nova zgrada Državnoga arhiva u Dubrovniku

U Državnom arhivu u Dubrovniku, zajedno sa sabirnim centrima, pohranjeno je oko 5.000 dužnih metara gradiva raspoređenog u 435 arhivskih fondova i zbirki. Najstarije i najvrjednije gradivo čini „Arhiv Republike“ s više od 7.000 kodeksa, 100.000 pojedinačnih isprava i preko 15.000 osmanskih dokumenata. Spremišta u Palači Sponza već su odavno popunjena tako da Arhiv od kraja 1970-ih ne preuzima novo gradivo. U okviru Arhiva djeluju i dva arhivska sabirna centra (ASC): ASC Metković-Ploče-Opuzen u Metkoviću i ASC Korčula-Lastovo u Žrnovu na otoku Korčuli.

Krajem 2018. godine završena je obnova nove zgrade arhiva koja se nalazi u nekadašnjoj austrijskoj vojarni (bivša Vojarna Gruž). Tijekom 2019. godine započet će preseljenje suvremenog gradiva u novu zgradu, a u Palači Sponza će se nastaviti čuvati, ali i prezentirati povijesni arhiv, uključujući Arhiv Dubrovačke Republike.

Gradska knjižnica u Požegi

Radovi na rekonstrukciji zgrade Prve požeske štedionice za potrebe Gradske knjižnice i čitaonice Požega, koja je spomenik kulture, provode se od 2008. godine. Do 2016. godine Ministarstvo kulture uložilo je 11,9 milijuna kuna, dok je u razdoblju između 2017. i 2018. godine uložilo 4,5 milijuna kuna za dovršenje radova na rekonstrukciji i opremanje objekta.

6.2. Završeni investicijski projekti u 2018. godini

Stalni postav „Muzej Vukovara u progonstvu“

U svibnju 2018. godine otvoren je stalni postav likovne zbirke Gradskoga muzeja Vukovar pod nazivom „Muzej Vukovara u progonstvu“, koji je za vrijeme okupacije Vukovara djelovao u Zagrebu. Tom svečanosti obilježena je 70. godišnjica otvaranja prvoga stalnog postava, 20. godišnjica povratka Muzeja u Vukovar i završetak projekta „Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok-Vukovar-Vučedol“ Vlade Republike Hrvatske koji je provelo Ministarstvo kulture. Gradski muzej Vukovar ovim projektom potvrđuje svoju ulogu glavnog instrumenta urbanoga kulturnog djelovanja, koju je 2016. godine prepoznala i međunarodna zajednica kada je Gradskom muzeju Vukovar dodijelila Nagradu Siletto za izvrsnost u uključivanju lokalne zajednice u planiranje i razvoj muzejskih i baštinskih projekata.

Novi prostor Državnoga arhiva u Vukovaru

U povodu desete obljetnice djelovanja 30. studenoga 2017. godine svečano je predstavljen novi prostor Državnoga arhiva u Vukovaru, koji sada raspolaže s mogućnošću smještaja oko 5.000 dužnih metara arhivske građe. Osiguranjem novoga prostora, prema svim kriterijima suvremene arhivske prakse, omogućeno je trajno rješenje smještaja postojeće arhivske građe, kao i one buduće. Izgradnja Arhiva financirana je sredstvima Ministarstva kulture i Fonda za obnovu i razvoj Grada Vukovara. Za uređenje i opremanje ukupno je utrošeno 11,8 milijuna kuna.

Stalna izložba crkvene umjetnosti u Pagu

U okviru svečanog obilježavanja 700. obljetnice osnivanja Samostana Sv. Margarite 13. studenog 2018. godine u Gradu Pagu otvorena je Stalna izložba crkvene umjetnosti. Autor postava je Željko Kovačić, a izloženi su vrijedni relikvijari, slike, kipovi i druga djela. Među njima su skulptura svete Margarite iz 14. stoljeća, slika Bogorodica s Djetetom iz 15. stoljeća, skulptura Bogorodica s Kristom i jabukom te relikvijar trna Kristove krune koji se koristio za vrijeme procesija na Pagu. Stalnim postavom crkvene umjetnosti istodobno se obnavlja i na primjeren način čuva vrijedna pokretna baština te ujedno promovira samostan u svojoj novoj namjeni. Obilježavanje 700. obljetnice i otvaranje stalnoga postava održalo se u okviru Europske godine kulturne baštine. U samostanu je već predstavljena Zbirka paške čipke.

Interpretacijski centar baštine Banovine u Petrinji

Interpretacijski centar baštine Banovine u Petrinji osnovan je s ciljem da predstavi i promovira materijalnu, nematerijalnu, povijesnu, kulturnu i prirodnu baštinu Banovine, a dodana mu je vrijednost edukativna, izložbena i istraživačka komponenta. U njegovu obnovu uloženo je gotovo četiri milijuna kuna zajedničkih sredstava. Otvoren je u listopadu 2018. godine.

Novi koncept prezentacije povijesne i kulturne baštine, koji je od velike važnosti za Petrinju i Banovinu, povezuje različita područja kulture i potiče ravnomjerni regionalni razvoj, osobito u područjima stradalim za vrijeme Domovinskoga rata.

Osnivanje i obnova knjižnica

Stubičke toplice

Općinska knjižnica Stubičke Toplice novoosnovana je javna ustanova u Općini Stubičke Toplice (2.752 stanovnika, VII. tip knjižnice) koja djeluje kao informacijsko-kulturno središte.

Započela je s radom u ožujku 2018. godine s fondom od 4.400 jedinica knjižnične građe, a nabavom novih naslova te darovima već je u lipnju iste godine ostvaren inicijalni fond od 5.000 jedinica. Udovoljavajući potrebama korisnika svih dobnih skupina i korisničkih navika, u 2019. godine cilj je knjižnični fond podići kvalitativno i kvantitativno na višu razinu te osigurati neknjižnu građu za stvaranje početne zbirke metodičko-didaktičkih te društvenih igara i igračaka.

Vodnjan

U travnju 2018. godine svečano je otvoren novouređeni prostor Knjižnice Vodnjan, ogranka Gradske knjižnice i čitaonice Pula. Otvaranje se održalo u povodu svjetskoga Dana knjige, a u akciji „Jedan školski sat za knjižnicu“ sudjelovalo je 400-njak vodnjanskih učenika. Investicija je iznosila je 1.100.000 kn, s udjelom Ministarstva kulture od pola milijuna kuna. Nova knjižnica osmišljena je kao informacijsko i kulturno središte zajednice, mjesto okupljanja i druženja ljubitelja knjige svih generacija.

Obnova Velike koncertne dvorane Hrvatskoga narodnog kazališta u Varaždinu

Obnovljena velika koncertna dvorana Hrvatskoga narodnog kazališta u Varaždinu svečano je otvorena 7. listopada 2018. godine, a dugotrajnom procesu obnove prethodila su mnoga istraživanja Hrvatskoga restauratorskog zavoda. Uz uvođenje suvremenih tehničkih rješenja te poboljšanje termičkih i zvučnih izolacija dvorani je vraćen izvorni izgled. Zgrada Hrvatskoga narodnog kazališta izgrađena je 1873. godine, a projektirao ju je arhitekt Herman Helmer.

Obnova Biskupske palače u Dubrovniku

Svečanim otvorenjem Biskupske palače u Dubrovniku u Europskoj godini kulturne baštine 10. srpnja 2018. godine obilježen je završetak tridesetogodišnje obnove toga povijesnog prostora unutar zidina Grada. U obnovi su sudjelovali Ministarstvo kulture i Konzervatorski odjel u Dubrovniku, Grad Dubrovnik, Dubrovačka biskupija, Zaklada Caboga Stiftung, Zavod za obnovu Dubrovnika te Hrvatski restauratorski zavod. Biskupska palača jedna je od najmarkantnijih stambenih zgrada u povijesnoj jezgri Dubrovnika koja arhitektonski objedinjuje srednjovjekovne strukture, elemente renesansne arhitekture i baroka kao dominantne graditeljske faze.

Ukupna vrijednost radova iznosila je oko 32 milijuna kuna i predstavlja jedan od najvećih i najsloženijih konzervatorsko-restauratorskih projekata u Hrvatskoj. Obnovom su spašene arhitektonske dekoracije, očišćeni i restaurirani zidni osluci, drveni oslikani stropovi *tabulati* i biblioteka. Restaurirane su slike iz fundusa Dubrovačke biskupije, sada izložene na prvom i drugom katu, dok se planira još i lapidarij s arheološkim nalazima iz podzemlja dubrovačke katedrale, čime se dio palače otvara za javnost i za organizaciju kulturnih programa.

Kolaudacija obnovljenih orgulja u crkvi sv. Katarine Aleksandrijske u Zagrebu

U studenome 2018. godine u okviru Europske godine kulturne baštine održan je kolaudacijski koncert u povodu završetka opsežne i zahtjevne obnove orgulja u crkvi sv. Katarine Aleksandrijske u Zagrebu. Orgulje, izgrađene oko 1830. godine (graditelj Peter Rimpl), s kućištem iz vremena oko 1760. godine i prerađene 1891. godine (F. Heferer), oštetilo

je vrijeme i više nestručnih preinaka. Instrument je kroz obnovu restauriran tamo gdje su dijelovi glazbala bili izvorni, dijelovi koji su nedostajali zamijenjeni su novima, a orgulje su proširene za nekoliko registara. Liturgijska i koncertna vrijednost te umjetnički integritet ovih orgulja zaokružen je crkvenim drvorezbarskim inventarom i raskošnim štukaturama koje krasi crkvu sv. Katarine Aleksandrijske.

7. Međunarodna kulturna suradnja i EU poslovi

Financiranje međunarodne kulturne suradnje

MEĐUNARODNA KULTURNA SURADNJA	ODOBRENI PROGRAMI	ODOBRENA SREDSTVA
Međunarodna kulturna suradnja	814	10.236.379
Program Kreativna Europa – potprogram Kultura	58	1.489.500
UKUPNO	872	11.725.879

Programi predstavljanja Republike Hrvatske u inozemstvu

Tijekom 2018. godine Ministarstvo kulture sufinanciralo je 814 programa kojima se predstavila hrvatska kultura u inozemstvu te projekti međunarodne suradnje i razmjene u područjima arhiva, interdisciplinarnih projekata, izvedbenih umjetnosti, književnosti, knjižnica, kulturne baštine, kulturno-umjetničkog amaterizma, međunarodnih nevladinih organizacija, muzeja, galerija, novih medija, rezidencija i vizualne umjetnosti.

Među istaknutim programima bili su Međunarodna izložba arhitekture – 16. Venecijanski bijenale na kojemu se Republika Hrvatska predstavila izložbom „Oblak Pergola/Arhitektura gostoljubivosti“ autora Alise Andrašek, Vlatke Horvat, Maje Kuzmanović i Brune Juričića, zatim Sajam knjiga u Leipzigu sa sudionicima i zajedničkom organizacijom Zajednice nakladnika i knjižara pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, također i Sajmovi knjiga u Varšavi, Sarajevu i Beogradu te Sajam dječje knjige u Bologni.

Ministarstvo kulture ponovno je aktualiziralo mrežnu stranicu www.croatian-literature.hr. Stranica donosi pregled suvremene hrvatske književnosti na engleskom jeziku. Namijenjena je svima koji su zainteresirani za predstavljanje hrvatske književnosti u inozemstvu i uz profile velikog broja domaćih autora donosi ogleadne prijevode ulomaka njihovih djela kao i podatke o dostupnosti autorskih prava za njihovo prevođenje i objavljivanje. Osim autorskih portreta i oglednih prijevoda na stranici se redovno objavljuju i novosti vezane za aktivnosti hrvatskih književnika u inozemstvu.

Ministrica kulture dr. sc. Nina Obuljen Koržinek i ministar ljudskih resursa Mađarske Zoltánom Balogom sudjelovali su 19. travnja 2018. na ceremoniji svečanog otvorenja obnovljenog Hrvatskog kazališta u Pečuhu, koje jedino izvan granica Hrvatske izvodi cjelokupan repertoar na hrvatskom jeziku.

Među mnogim programima suradnje i razmjene istaknuti su iz područja izvedbenih umjetnosti: kazališna gostovanja Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu u Crnoj Gori, Češkoj, Italiji, Mađarskoj i Srbiji, Zagrebačkog kazališta mladih u Bosni i Hercegovini, Češkoj, Italiji i Srbiji, Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji; Gradskog kazališta „Zorin dom“ u Njemačkoj, Turskoj i Ukrajini; Gradskog kazališta lutaka Rijeka u Mađarskoj i Iranu; Satiričkog kazališta „Kremepuh“ u Srbiji. Isto tako su realizirana koncertna gostovanja uz potporu Ministarstva kulture: Hrvatski barokni ansambl u Austriji, Mađarskoj i Poljskoj, Zagrebački solisti u Francuskoj i Njemačkoj, Splitski gitaristički kvartet u Bugarskoj, Luksemburgu, Sloveniji i Španjolskoj; trio Orient Expreso u Kini, Goran Filipec u Japanu i Zagrebački kvartet u Španjolskoj, a Tamara Obrovac i Transhistria ensemble u Austriji i Njemačkoj. SKUD „Ivan Goran Kovačić“ predstavio se u Bosni i Hercegovini i Njemačkoj, a Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske Lado u Crnoj Gori i Srbiji.

U Turkmenistanu su organizirani „Dani hrvatske kulture“ u sklopu kojih je održan koncert mladog dua Ivana Krpana i Paule Ropuš. Osim izložbe Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovim popisima „Dani hrvatske kulture“ obuhvatili su i filmski program na kojem su prikazani filmovi za djecu hrvatskih autora.

Kao nastavak odlične bilateralne suradnje koju Hrvatska već dugi niz godina ima s Austrijom u programu „14. festivala hrvatske glazbe u Beču“ vrsni umjetnici nastupili su u prestižnim bečkim prostorima. Održano je pet koncerata (Aljoša Jurinić, Ansambl Antiphonus, Zagrebački solisti, Orkestar anasambla Lado te Elvis Stanić group), jedna izložba i jedna radionica - Otto Wagner i hrvatska arhitektura.

U okviru suradnje ekspertnih skupina platforme Kina +16 tj. Kine i šesnaest zemalja srednje i istočne Europe, Ministarstvo kulture podržalo je sudjelovanje stručnjaka raznih profila iz Hrvatske i to iz područja kazališta, kazališta za djecu, glazbe, suvremenog plesne i likovne umjetnosti, dizajna i audiovizualnih djelatnosti. Također je uspješno organiziran Međunarodni ljetni plesni kamp u Mediteranskom plesnom centru u Svetvinčentu za studente suvremenog i tradicijskog plesa i njihove mentore.

Od predstavljanja djela likovnih umjetnika u inozemstvu izdvajamo izložbu „Vjenceslav Richter – buntovnik s razlogom“ u Austriji, Belgiji i Italiji. U Švicarskoj je predstavljena multisenzorna izložba za slijepce i slabovidne: Edo Murtić, kao i zajednička izložba hrvatskih fotografkinja Sandre Vitaljić i Maše Bajc te samostalne izložba Viktora Popovića u SAD-u, Vladimira Freliha u Makedoniji i Vasilija Jordana u Njemačkoj (u suradnji s Modernom galerijom).

Od događanja u okviru vizualnih umjetnosti u Republici Hrvatskoj izdvajamo suradnju hrvatskih i ruskih stručnjaka u okviru predstavljanja izložbe „Katarina Velika, carica svih Rusa – Iz Državnog muzeja Ermitaž“ s više od tisuću eksponata u zagrebačkoj Galeriji Klovićevi dvori.

Potpisani međunarodni ugovori i programi suradnje

Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Države Katar o kulturnoj suradnji potpisan je u studenome 2018. godine u Zagrebu. Sporazum o kulturnoj suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Alžirske Narodne Republike također je potpisan u Zagrebu u ožujku 2018. godine, kao i Program kulturne suradnje između Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ministarstva kulture Republike Azerbajdžana za 2018., 2019. i 2020. iz rujna 2018. godine.

Također su sklopljeni Program kulturne razmjene između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Indije za godine 2019. – 2022., Program kulturne suradnje između Republike Hrvatske i Argentinske Republike za godine 2018. – 2021., Program između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Čilea o suradnji u području kulture za godine 2018. – 2021. i Program suradnje između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Portugalske Republike u područjima jezika, obrazovanja i znanosti, kulture, sporta i mladih za razdoblje 2018. – 2021.

Događanja i kulturni program tijekom predsjedanja Republike Hrvatske Odborom ministara Vijeća Europe

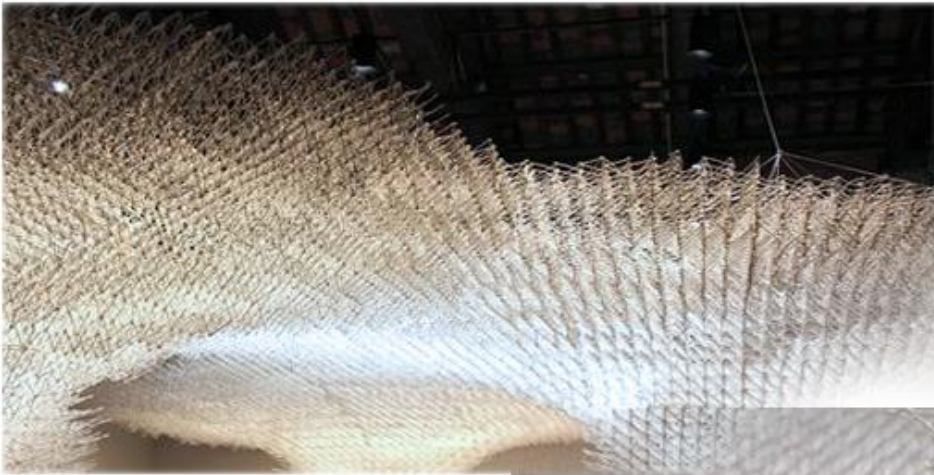
U okviru hrvatskoga predsjedanja Odborom ministara Vijeća Europe od svibnja do studenoga 2018. Ministarstvo kulture u suradnji s partnerima organiziralo je raznolik kulturni i stručni program. Ukupno je održano 19 događanja i to 7 filmskih projekcija, 6 koncerata, 4 izložbe i 2 kazališne i plesne produkcije: koncerte su održali Zagrebački solisti, Hrvatski barokni ansambl, Aljoša Jurinić, Tomislav Goluban, Tihomir Hojsak i Filip Novosel, a nastupio je Folklorni ansambl Linđo Dubrovnik; predstavljene su izložbe „Hrvatska materijalna i nematerijalna pod zaštitom UNESCO-a“, „Arhitektura u rajskom vrtu: alternativna morfologija suvremene arhitekture u Hrvatskoj“, *Back to work: Colours of Croatia* i Dani hrvatskog filma.

U sklopu hrvatskog predsjedanja Odbora ministara pri Vijeću Europe organiziran je i sastanak Kompendija kulturnih politika i trendova kao i stručni seminar o kulturi, kreativnosti i umjetnoj inteligenciji naziva „I-relevantnost kulture u dobu umjetne inteligencije“, uz sudjelovanje Grada Rijeke i Rijeke 2020.

U organizaciji Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru i Ministarstvo kulture održana je Međunarodna konferencija Podvodna kulturna baština u Europi danas u sklopu Europske godine kulturne baštine i suradnje u sklopu Srednjoeuropske inicijative (SEI).

UNESCO: Znanstveno-stručni skup „Bokeljska mornarica i kolo svetoga Tripuna kao tradicija bokeljskih Hrvata“

Ministarstvo kulture i Hrvatska bratovština „Bokeljska mornarica 809“ Zagreb, Rijeka, Pula, Split, Dubrovnik organizirali su znanstveno-stručni skup „Bokeljska mornarica i kolo svetoga Tripuna kao tradicija bokeljskih Hrvata“ u siječnju 2018. godine u zagrebačkom Muzeju Mimara kao jedna od aktivnosti vezano uz napore Republike Hrvatske za postizanje dogovora oko zajedničke kandidature tradicije Bokeljske mornarice i kola svetog Tripuna na UNESCO-ov Popis nematerijalne baštine.

16. Venecijansko bijenale – Izložba „Oblak Pergola/Arhitektura gostoljubivosti“